

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 14.7.2004
KOM(2004) 474 lopullinen

2004/0153 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

integroidun toimintaohjelman perustamisesta elinikäisen oppimisen alalla

(komission esittämä)

(SEK(2004) 971 }

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

- 1.1. Maaliskuussa 2004 komissio antoi tiedonannon ”Yhteisön yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ohjelmien uusi sukupolvi vuoden 2006 jälkeen”¹ (jäljempänä ’aiempi tiedonanto’), joka on jatkotoimi helmikuussa annetulle tiedonannolle ”Politiikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013”². Siinä esitettiin komission aikomus antaa ehdotus elinikäistä oppimista koskevaksi integroiduksi ohjelmaksi, joka kattaa kaikki nykyiset yhteisön sisäiset yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ohjelmat. Kyseinen ohjelma perustetaan näiden perustelujen liitteenä olevassa päätösluonnoksessa.
- 1.2. Elinikäistä oppimista koskevan integroidun ohjelman perustana ovat nykyiset ohjelmat Sokrates, Leonardo da Vinci ja eLearning, Europass-aloite ja lukuisat yhteisön toimintaohjelmasta rahoitettavat toimet, jotka on perustettu Euroopan laajuisesti toimivien koulutusalan yksiköiden sekä alan yksittäistöimien tukemiseksi. Lisäksi juuri käynnistetty, vuoteen 2008 jatkuva Erasmus Mundus -ohjelma olisi sisällytettävä integroituun ohjelmaan vuodesta 2009 alkaen.
- 1.3. Kuten aiemmasta tiedonannosta käy ilmi, rakenneuudistuksella vastataan erityisesti seuraaviin neljään tekijään:
- koko EU:ssa tapahtuneisiin muutoksiin, joiden seurauksena koulutusjärjestelmät integroidaan yhä enenevässä määrin elinikäiseen oppimiseen, jotta osaamisyhteiskunnan ja väestömuutosten aiheuttamiin uusiin haasteisiin voidaan vastata,
 - koulutuksen yhä tärkeämpään asemaan luotaessa Eurooppaan kilpailukykyistä ja dynaamista osaamistaloutta ja parannettaessa kykyä mukautua muutoksiin, erityisesti Lissabonissa vuonna 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston seurantatoimissa, Bolognan ja Kööpenhaminan prosesseissa sekä niihin liittyvän politiikan kehittämisessä nykyisten Sokrates- ja Leonardo da Vinci -ohjelmien käynnistyttyä,
 - tarpeeseen lujittaa vahvuuksia sekä puuttua havaittuihin heikkouksiin ja synergian puutteeseen, jotka johtuvat nykyisestä ohjelmien suunnittelun pirstaleisuudesta, kuten kävi ilmi Sokrates- ja Leonardo da Vinci -ohjelmien väliarvioinnissa ja uuden sukupolven ohjelmien vaihtoehtoja koskeneessa julkisessa kuulemismenettelyssä,
 - tarpeeseen yksinkertaistaa ja rationalisoida yhteisön lainsäädäntövälineitä luomalla integroitu kehys, jonka puitteissa erilaiset toimet on mahdollista rahoittaa.

¹ KOM(2004) 156 lopullinen.

² KOM(2004) 101.

Muistion jälkimmäisessä osassa kuvaillaan komission ehdotuksen taustalla olevia peruseriaatteita, selvitetään päätösluonnoksen tärkeimmät ominaispiirteet sekä kerrotaan, kuinka siinä otetaan huomioon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet.

2. TULEVAT TOIMET

Koulutusohjelmiensa avulla unioni tavoittaa suoraan kansalaisensa – mikään muu yhteisön toimintamuoto ei kosketa välittömästi yhtä montaa kansalaista joka vuosi. Lisäksi niillä tuetaan unionin koulutusjärjestelmiä ja motivoidaan ihmisiä kehittämään ammattikäytänteitään; lyhyesti sanottuna koulutusohjelmilla tuetaan unionia kokonaisuudessaan saavuttamaan Lissabonin tavoitteet. Näin ollen komissio ehdottaa nykyisiin ohjelmiin seuraavia muutoksia.

2.1. Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen integroitu ohjelma

Integroitu ohjelma kattaa neljä yksittäistä ohjelmaa: yleissivistävän koulutuksen ohjelma **Comenius** perusasteen kouluista ylemmän keskiasteen kouluihin saakka, **Erasmus** korkea-asteen koulutukseen ja korkea-asteen ammatilliseen jatkokoulutukseen, **Leonardo da Vinci** kaikkeen muuhun ammatilliseen koulutukseen sekä **Grundtvig** aikuiskoulutukseen. Lisäksi ehdotus sisältää neljä avaintoimea käsittävän monialaisen ohjelman, joka kattaa edellä esitetyt poliittiset kysymykset ja jotka kohdistuvat erityisesti kieltenoppimiseen ja tieto- ja viestintätekniikan alaan – niiltä osin kuin ne jäävät yksittäisten ohjelmien ulkopuolelle – samoin kuin aiempaa tehokkaampiin levitystoimiin. Edellisten lisäksi ehdotukseen kuuluu **Jean Monnet** -ohjelma, jonka tarkoituksena on tukea Euroopan yhdentymiseen liittyviä toimia sekä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen aloilla toimivia eurooppalaisia laitoksia ja yhdistyksiä.

Integroidulla lähestymistavalla pyritään säilyttämään aiempien kokemusten olennaisen tärkeä jatkuvuus – tämän vuoksi sen rakenne perustuu kaikissa jäsenvaltioissa käytössä olevien koulutusjärjestelmien päätyyppeihin ja siinä on säilytetty ohjelmien vakiintuneet nimet – ja toisaalta lisäämään sen eri osien välistä johdonmukaisuutta ja yhteisvaikutusta, jotta erilaisia toimia voitaisiin tukea tehokkaammin ja joustavammin. Integroitu ohjelma käsittääkin sen kaikille osille yhteisiä toimia ja menettelyitä, ja yksittäinen ohjelmakomitea varmistaa sen yleisen johdonmukaisuuden.

2.2. Aiempaa kattavampi ohjelma

EU:n koulutusalan yhteistyöohjelmien tehokkuus ja lisäarvo on osoitettu toistuvasti. Niiden avulla voidaan levittää innovaatioita ja hyviä toimintatapoja, jotka muuten jäisivät kansallisten rajojen sisäpuolelle. Liikkuvuudella on selkeitä myönteisiä vaikutuksia sekä siihen osallistuviin henkilöihin että laitoksiin, joiden toimintaan nämä henkilöt osallistuvat. Ohjelmista tuettavat eurooppalaiset yhteistyötävät myötävaikuttavat koulutusjärjestelmien uudenaikaistamiseen ja kehittämiseen kaikkialla unionissa.

Ottaen huomioon ohjelmien arvosta vallitsevan yksimielisyyden ja Lissabonin tavoitteista nousevat uudet haasteet komissio katsoo, että uuden integroidun

koulutusohjelman tavoitteena olisi oltava merkittävä volyymin ja tehokkuuden lisääminen edeltäjiinsä verrattuna.

Komissio on tarkistanut aiemmassa tiedonannossa esitetyt määrälliset tavoitteet ottaen huomioon määriin tehdyt muutokset, joita se ehdottaa vuosia 2007–2013 koskevilla yksityiskohtaisissa rahoitusnäkymissä. Tavoitteet ovat seuraavat:

- 1 koululainen 20:stä mukana Comenius-toimissa vuosina 2007–2013,
- 3 miljoonaa Erasmus-opiskelijaa vuoteen 2011 mennessä,
- 150 000 Leonardo-harjoittelupaikkaa vuoteen 2013 mennessä,
- 25 000 Grundtvig-vaihtopaikkaa vuoteen 2013 mennessä.

Komissio pitää näin kunnianhimoisia tavoitteita olennaisen tärkeinä, jotta uudesta ohjelmasta tulisi riittävän tehokas väline, jonka avulla luodaan kilpailukykyisin ja dynaamisin osaamistalous vuoteen 2010 mennessä.

Määrärahoja on vastaavasti tarpeen lisätä: määrärahojen alustavassa jaossa summaksi on ehdotettu 13,620 miljardia euroa ohjelman koko keston ajaksi eli seitsemäksi vuodeksi.

2.3. Aiempaa yksinkertaisempi ohjelma

Paineita yksinkertaisemman ja joustavamman ohjelman perustamiseksi on tullut julkisesta kuulemismenettelystä, jäsenvaltioilta, kansallisilta toimistoilta sekä komissiolta itseltään sen antamassa talousarvion tiedonannossa. On huomattava, että nykyisestä ehdotuksesta tuettavat toimet jatkuvat joissain tapauksissa vuoteen 2013 ja että kyseisenä vuonna hyväksyttävät toimet saatetaan päätökseen vasta vuoden 2016 lopussa. Päätösehdotukseen sisältyvät näin ollen ainoastaan ne toiminnallisia seikkoja koskevat säännökset, jotka on olennaisen tärkeää vahvistaa lainsäädännössä.

Yksinkertaistaminen edellyttää kuitenkin muutakin kuin hyviä aikoja: lainsäädäntökehyksen on oltava siihen soveltuva, ja niiltä osin kuin se ei ole soveltuva, siihen olisi lisättävä lainsäädännöllisiä poikkeuksia. Toisin sanoen tämä edellyttää kohdistettuja poikkeuksia varainhoitoasetuksen soveltamissääntöihin. Peruseriaatteena on suhteellisuus: hallintoa ja tilinpitoa koskevat vaatimukset olisi suhteutettava apurahan suuruusluokkaan. Tämä edellyttää erityisesti seuraavien kysymysten lisätarkastelua:

- kiinteämääräisten apurahojen ja yksikkökustannustaulukoiden laajempi käyttö,
- hakulomakkeiden ja sopimusten yksinkertaistaminen,
- luontoisuuksina maksettavan yhteisrahoituksen lisääminen sekä edunsaajien tilinpitovelvoitteiden rajoittaminen näissä tapauksissa,
- edunsaajien vakavaraisuutta ja toimintakapasiteettia koskevien asiakirjojen yksinkertaistaminen.

Nämä yksinkertaistamistoimenpiteet ovat ehdoton edellytys päätöksessä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Näin ollen komissio esittää aikanaan asianmukaisia poikkeuksia varainhoitoasetukseen, joko muutoksina suoraan soveltamissääntöihin tai muuttamalla tätä ehdotusta siten, että se sisältää tähän ohjelmaan kohdennettuja poikkeuksia.

2.4. Aiempaa hajautetumpi ohjelma

Komissio ehdottaa, että toimintaa olisi suuremmassa määrin hallinnoitava kansallisella tasolla kansallisten toimistojen verkoston avulla. Kansallisten toimistojen etuna on se, että niissä ymmärretään kansallista kulttuuritaustaa ja prioriteettitarpeita ja kyetään luomaan käyttäjäystävällisempi ympäristö.

Komissio katsoo, että toimien hallinnointi kansallisten toimistojen välityksellä on aiheellista, kun yksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- on mahdollista perustaa sellainen objektiivinen järjestelmä määrärahojen jakamiseksi jäsenvaltioiden kesken, jossa otetaan huomioon, kuinka suosittu kukin toimi on,
- toimet ovat pienimuotoisia tai yksittäisille henkilöille kohdistettuja, jolloin ei edellytetä täysimittaista yhteisön laajuista valintaprosessia,
- toimissa keskitytään yksittäisten jäsenvaltioiden tarpeisiin.

Näistä syistä päätösluonnoksessa ehdotetaan, että kansalliset toimistot hallinnoisivat seuraavia toimia: liikkuvuus, oppilaitosten väliset pienmuotoiset kumppanuudet, ammatillisen koulutuksen innovaatiohankkeiden siirtäminen sekä jotkin tulosten levittämisen ja hyödyntämistoiminnot. Rahoitus selvityksen 3 jaksossa esitetään yksityiskohtaisemmin periaatteet, joille ohjelmaan ehdotetut hallintotavat perustuvat.

3. OHJELMAEHDOTUKSEN SUUNNITTELU

3.1. I osasto: Yleiset säännökset

Luonnoksen 1 ja 2 artiklassa vahvistetaan integroidun ohjelman ja sen sisältämien yksittäisten ohjelmien yleiset ja erityistavoitteet. Näitä täydentävät kunkin yksittäisen ohjelman toiminnalliset tavoitteet, jotka on esitetty II osaston luvuissa.

Luonnoksen 5 artiklassa vahvistetaan yleiset toimet, joita on integroidussa ohjelmassa kautta linjan. Toimenpiteen tarkoituksena on maksimoida yksinkertaistaminen ja joustavuus. Liitteestä käy ilmi, mitkä toimet ovat komission hallinnoimia ja mitä toimia puolestaan hallinnoivat kansalliset toimistot.

Komission ja jäsenvaltioiden tehtävät vahvistetaan 6 artiklassa. Tämä koskee erityisesti kansallisten toimistojen perustamista ja toimintaa varainhoitoasetuksen vaatimukset huomioon ottaen.

Luonnoksen 7 artiklan mukaisesti ohjelmiin voivat osallistua myös Sveitsi ja Länsi-Balkanin maat.

Edelleen 10 artiklalla perustetaan integroitua ohjelmaa käsittelevä komitea, joka kokoontuu eri kokoonpanoissa käsiteltävien kysymysten mukaan. Komission käsityksen mukaan tarvitaan viisi eri kokoonpanoa: yksi niistä koko integroidulle ohjelmalle, poikittaisohjelmalle ja Jean Monnet -ohjelmalle, ja neljä muuta kokoonpanoa kullekin ohjelmista Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci ja Grundtvig. Luonnoksen 9 artiklassa vahvistetaan ehdotetun komitologiapäätöksen mukaisesti, että valintaprosessissa komitean olisi keskityttävä prosessiin, valintaperusteisiin ja talousarvioon, muttei yksittäisten hankkeiden valintaan.

Määrärahasi esitetään 15 artiklassa 13,620 miljardia euroa. Yksityiskohtaiset seikat on esitetty liitteessä olevan B jakson 8 kohdassa. Komissio voi muuttaa kohdassa esitettyjä vähimmäismääriä yhteisymmärryksessä komitean kanssa hallintomenettelyä noudattaen. Lisäksi tämän artiklan mukaisesti enintään yksi prosentti määrärahoista voidaan käyttää sellaisten kolmansien maiden kumppaneiden osallistumiseen, joiden maat eivät osallistu ohjelman mukaisiin kumppanuustoimiin, hankkeisiin ja verkostoihin.

3.2. II osasto, 1–4 luku: Comenius-, Erasmus-, Leonardo da Vinci- ja Grundtvig-ohjelmat

Kaikilla neljällä alakohtaisella ohjelmalla – Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci ja Grundtvig – on samanlainen rakenne.

Toimintojen jakautuminen näiden neljän ohjelman välillä eroaa jonkin verran nykyisistä ohjelmista. Suurin muutos on korkea-asteen ammatillisen jatkokoulutuksen siirtyminen Leonardosta Erasmukseen.

Päätöksessä täsmennetään kunkin alakohtaisen ohjelman osalta, mitkä 5 artiklassa määritellyt yleiset toimet ovat mahdollisia, sekä annetaan esimerkkejä pääasiallisista muodoista, joissa toimet voivat esiintyä yksittäisten ohjelmien yhteydessä. Sääösteksti sisältää ainoastaan olennaiset yksityiskohdat, eivätkä päätöksessä kuvailut kunkin ohjelman yleisten toimien täytäntöönpanotavat ole poissulkevia, vaan tarpeen tullen myös muita toteutustapoja voidaan kehittää yhteistyössä komitean kanssa.

Kaikkiin toimiin kuuluu kieliin ja uuteen tekniikkaan liittyviä osia. Comenius-toimiin sisältyy ystävyyskoulutoiminta, jota on tähän saakka tuettu eLearning-ohjelmasta. Erasmus-toimiin, joihin on sisällytetty korkea-asteen ammatillinen jatkokoulutus, kuuluvat korkea-asteen opiskelijoiden harjoittelujaksot yrityksissä (aiemmin osa Leonardo da Vinci -ohjelmaa) sekä yhteisiä master-ohjelmia suorittavien opiskelijoiden liikkuvuusjärjestelyt.

Leonardo da Vinci -ohjelman hankkeita koskeva toimi on laadittu ottaen huomioon väliarvioinnin tulokset. Hankkeita hallinnoidaan enimmäkseen kansallisten toimistojen avulla, ja niissä keskitytään etenkin innovaatioiden siirtämiseen maasta toiseen. Uusi kumppanuustoimi koostuu pienimuotoisista hankkeista, joiden avulla koulutusta tarjoavat organisaatiot voivat tehdä yhteistyötä osapuolia kiinnostavissa kysymyksissä. Verkostoja koskevaa toimea, jolla tuetaan ammatilliseen koulutukseen liittyvien keskeisten kysymysten pohdintaa yhteisön tasolla, on merkittävästi vahvistettu.

Grundtvig-ohjelman mukaisia uusia liikkuvuutta koskevia toimia ehdotetaan tukemaan aikuisopiskelijoiden liikkuvuutta, henkilöstövaihtoja, eurooppalaisia avustajapaikkoja ja aikuiskouluttajia (nykyisessä Sokrates-ohjelman mukaisessa Grundtvig-toimessa rajoituttiin tukemaan lähestulkoon yksinomaan aikuiskouluttajia).

3.3. II osasto, 5 luku: Poikittaisohjelma

Poikittaisohjelma on yksi integroidun ohjelman keskeisistä uutuuksista. Yhteisö saa siitä tehokkaamman välineen toimintoihin, jotka ulottuvat kahdelle tai useammalle perinteiselle toiminta-alalle, erityisesti kaikkiin alakohtaisiin ohjelmiin.

Poikittaisohjelma jakautuu neljään avaintoimeen:

Avaintoimi 1 on pääosin uusi, politiikan kehittämiseen tarkoitettu toimi nykyisessä ohjelmaehdotuksessa. Se sisältää joukon nykyisiä toimia, esimerkiksi Arionin, Cedefop-opintomatka ja Eurydice-tietoverkon, jotka keskitetään tehokkaammin yhteisön kannalta yleisesti merkittäviin poliittisiin kysymyksiin. Mukaan liitetään uusia hankkeita, verkostoja sekä seurantaa ja analysointia koskevia toimia, joiden avulla luodaan uusia järjestelmiä, jotka tukevat yhteisöä vastaamaan poliittisiin haasteisiin.

Avaintoimi 2 täydentää alakohtaisten ohjelmien yleistä kieliin liittyvää toimintaa. Poikittaisohjelmaa tarvitaan esimerkiksi monenvälisissä hankkeissa, joilla kehitetään kielenoppimismateriaaleja ja testausmenetelmiä, keskeisten toimijoiden verkostoja, monikielisiä Internet-portaaleja ja tietoisuutta lisääviä kampanjoita.

Avaintoimessa 3 keskitytään kokeiluihin, jotka koskevat innovatiivisten ratkaisujen käyttöä opetuksessa ja oppimisessa (verkko-opiskelu) ottaen huomioon uuden pedagogiikan, palvelut, tekniikan ja sisällöt.

Avaintoimi 4 on uusi toimi, jonka tavoitteena on onnistuneiden hankkeiden tulosten siirtäminen koulutusjärjestelmiin ja hyödyntäminen yhteisön tasolla sekä kansallisesti, alueellisesti ja alakohtaisesti. Hankkeita voivat hallinnoida joko komissio tai kansalliset toimistot.

3.4. II osasto, 6 luku: Jean Monnet -ohjelma

Jean Monnet -ohjelman kohteena on Euroopan yhdentymistä koskeva tutkimus sekä yhteisön tasolla toimivien koulutusalan laitosten ja yhdistysten tukeminen.

Niiden laitosten luettelo, joita komissio ehdotuksensa mukaan tukisi suoraan tästä ohjelmasta, rajoittuu neljään laitokseen, jotka sisältyvät yhteisön toimintaohjelmaan Euroopan laajuisesti toimivien koulutusalan yksiköiden sekä alan yksittäistoimien tukemiseksi. Näille neljälle laitokselle voidaan myöntää toiminta-avustuksia edellyttäen, että kaikki varainhoitoasetuksen vaatimukset täyttyvät. Kuten tämän ehdotuksen 2 artiklan 3 kohdan c alakohdassa ja 42 artiklan 3 kohdassa säädetään, kyseisten neljän edunsaajan nimeäminen ei rajoita muiden laitosten tukemista. Tällaisia muita laitoksia voivat olla esimerkiksi Euroopan tasolla tunnustetut osaamiskeskukset, joille myös voidaan myöntää toiminta-avustuksia tämän toimen yhteydessä järjestettyjen ehdotuspyyntöjen kautta. Tällaiset laitokset voivat osallistua

muihin integroidun ohjelman ja Erasmus Mundus -ohjelman toimiin edellyttäen, että ne täyttävät kaikki kyseisiin toimiin sovellettavat edellytykset myös valintamenettelyn osalta. Ehdotuspyyntöjen kautta komissio aikoo muun muassa tukea yhteisön tasolla toimivien keskeisten laitosten ja yhdistysten – myös sellaisten, joilla on samoja piirteitä neljän nimetyn edunsaajan kanssa – kehittämistä vahvistaakseen eurooppalaisten osaamiskeskusten verkostoa unionissa.

3.5. Varainhoitoa ja hallinnointia koskeva liite

Liitteessä olevassa A jaksossa ja B jakson 1 kohdassa keskitytään eroihin kansallisten toimistojen kautta hallinnoitavien toimien (kansalliset toimistot huolehtivat niiden hallinnosta) ja komission hallinnoimien toimien välillä (komissio vastaa hallinnosta välittömästi, tai komission puolesta hallinnosta vastaa toimeenpanovirasto, jolle komissio voi antaa osan ohjelman hallinnointitehtävistä varainhoitoasetuksen 54 artiklan mukaisesti³).

Kansallisten toimistojen hallinnoimat toimet jakautuvat kahteen järjestelmään. Ensinnäkin kaikkiin Sokrates-ohjelman mukaisiin ja Leonardo da Vinci -ohjelman mukaisiin liikkuvuutta edistäviin hajautettuihin toimiin nykyisin sovellettava menettely säilyy käytetyimpänä. Sen mukaisesti kansalliset toimistot voivat valita tuen saajat ja jakaa määrärahat yksinomaisesti kyseisessä maassa toimiville laitoksille ainoastaan näiden laitosten käytettäviksi. Toinen järjestelmätyyppi on suunniteltu korvaamaan nykyinen Leonardo da Vinci -ohjelman mukainen ”menettely B”, ja sen mukaan kansalliset toimistot voivat valita kokonaisia rajatylittäviä tai monenvälisiä hankkeita sekä rahoittaa koordinaattorin välityksellä kaikkien asianosaisten kumppanien osallistumista sillä edellytyksellä, että komissio on hyväksynyt toimiston esittämän hankeluettelon.

Liitteen B jakson 2–11 kohdassa käsitellään yksityiskohtaisia taloudellisia säännöksiä, teknistä apua ja petostentorjuntatoimia.

4. TOISSIJAISUUS- JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

Toissijaisuusperiaatteesta voidaan todeta, että uudessa ohjelmassa keskitytään yhteisön toimien edellisten sukupolvien tavoin edistämään ja optimoimaan jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä kaikilla elinikäisen oppimisen aloilla. Siinä ei pyritä puuttumaan yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmien rakenteeseen eikä sisältöön, vaan keskitytään aihealueisiin, joilla on mahdollista tuottaa eurooppalaista lisäarvoa.

Suhteellisuusperiaatteen osalta ehdotus on laadittu mahdollisimman yksinkertaiseksi; tämä ei tarkoita ainoastaan siihen kuuluvien toimien muotoa vaan sen hallintoon ja varainhoitoon liittyviä vaatimuksia, jotka ovat asianmukaisten taloutta ja menettelyjä koskevien suojatoimien mukaisia.

³ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1).

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

integroidun toimintaohjelman perustamisesta elinikäisen oppimisen alalla

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 149 artiklan 4 kohdan ja 150 artiklan 4 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen⁴,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁵,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon⁶,

noudattavat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁷,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhteisön ammatillista koulutusta koskeva Leonardo da Vinci -toimintaohjelma perustettiin päätöksellä 1999/382/EY⁸.
- (2) Yhteisön koulutusalan Sokrates-toimintaohjelman toinen vaihe perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 253/2000/EY⁹.
- (3) Monivuotinen ohjelma tieto- ja viestintätekniiikan tehokkaaksi integroimiseksi yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmiin Euroopassa (eLearning-ohjelma) perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 2318/2003/EY¹⁰.
- (4) Yhteisön toimintaohjelma Euroopan laajuisesti toimivien koulutusalan yksiköiden sekä alan yksittäistoimien tukemiseksi perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 791/2004/EY¹¹.

⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁵ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁶ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁷ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁸ EYVL L 146, 11.6.1999, s. 33. Päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁹ EYVL L 28, 3.2.2000, s. 1. Päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä N:o 786/2004/EY (EUVL L 138, 30.4.2004, s. 7).

¹⁰ EYVL L 345, 31.12.2003, s. 9.

¹¹ EUVL L 138, 30.4.2004, s. 31.

- (5) Yhteinen tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selkeyttävä järjestely (Europass) perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o xxx/2004/EY¹².
- (6) Bolognan julistuksella, jonka 29 eurooppalaista opetusministeriä allekirjoitti 19 päivänä kesäkuuta 1999, käynnistettiin hallitustenvälinen prosessi, jonka tavoitteena on luoda eurooppalainen korkeakoulutusalue vuoteen 2010 mennessä ja jolle yhteisön olisi annettava tukensa.
- (7) Lissabonissa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 pitämässään erityiskokouksessa Eurooppa-neuvosto asetti strategiseksi tavoitteeksi sen, että Euroopan unionista tulee maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin osaamistalous, joka kykenee ylläpitämään kestävää talouskasvua, luomaan uusia ja parempia työpaikkoja ja lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta, ja kehotti koulutusneuvostoa aloittamaan laajan keskustelun koulutusjärjestelmien konkreettisista tulevaisuuden tavoitteista keskittyen yhteisiin huolenaiheisiin ja prioriteetteihin ja ottaen huomioon kansalliset erityispiirteet.
- (8) Neuvosto hyväksyi 12 päivänä helmikuuta 2001 koulutusjärjestelmien konkreettisia tulevaisuuden tavoitteita koskevan selvityksen. Lisäksi se hyväksyi 14 päivänä kesäkuuta 2002 näiden tavoitteiden seurantaan koskevan yksityiskohtaisen työohjelman, jolle yhteisön olisi annettava tukensa.
- (9) Göteborgissa 15 ja 16 päivänä kesäkuuta 2001 kokoontunut Eurooppa-neuvosto sopi kestävä kehityksen strategiasta ja lisäsi ympäristöulottuvuuden työllisyyttä, talousuudistuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta koskevaan Lissabonin prosessiin.
- (10) Barcelonassa 15 ja 16 päivänä maaliskuuta 2002 kokoontunut Eurooppa-neuvosto asetti tavoitteeksi, että Euroopan unionin koulutusjärjestelmistä tulee vuoteen 2010 mennessä laatunsa osalta maailmanlaajuisia esikuvia, ja vaati lisätoimia, joilla parannetaan perustaitojen hallintaa erityisesti opettamalla vähintään kahta vierasta kieltä hyvin varhaisesta iästä lähtien.
- (11) Elinikäistä oppimista käsittelevissä komission tiedonannossa¹³ ja neuvoston päätöslauselmassa¹⁴ vahvistetaan, että elinikäistä oppimista olisi edistettävä alan yhteisöohjelmien puitteissa kehitettävillä toimilla ja politiikalla.
- (12) Ammatillisen koulutuksen tehostetun yhteistyön edistämisestä Euroopassa 19 päivänä joulukuuta 2002 annetussa neuvoston päätöslauselmassa¹⁵ vahvistettiin ammatillisen koulutuksen tehostetun eurooppalaisen yhteistyön edistämisprosessi, jolle yhteisön olisi annettava tukensa. Yhteensä 31 Euroopan maan opetusministerit hyväksyivät 30 päivänä marraskuuta 2002 Kööpenhaminan julistuksen, jolla työmarkkinaosapuolet ja ehdokasmaat liitettiin mukaan kyseiseen prosessiin.
- (13) Ammattitaitoa ja liikkuvuutta koskevasta toimintasuunnitelmasta annetussa komission tiedonannossa¹⁶ todettiin, että Euroopan tasolla tarvitaan jatkuvasti toimia, joilla parannetaan yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen tutkintojen tunnustamista.

¹² EUVL ...

¹³ KOM(2001) 678 lopullinen.

¹⁴ EYVL C 163, 9.7.2002, s. 1.

¹⁵ EYVL C 13, 18.1.2003, s. 2.

¹⁶ KOM(2002) 72.

- (14) Kielten oppimisen ja kielellisen monimuotoisuuden edistämistä koskevasta toimintasuunnitelmasta annetussa komission tiedonannossa¹⁷ vahvistettiin toimet, jotka on toteutettava Euroopan tasolla vuosien 2004–2006 aikana, ja vaadittiin jatkotoimia.
- (15) Nykyisten Sokrates- ja Leonardo da Vinci -ohjelmien väliarviointiraporteissa sekä koulutuksen alalla toteutettavan yhteisön toiminnan tulevaisuutta käsitelleessä julkisessa kuulemisessa tuotiin esiin merkittävä ja joiltakin osin kasvava tarve jatkaa Euroopan tason yhteistyötä ja liikkuvuutta näillä aloilla. Niissä korostettiin tarvetta luoda tiiviimmät yhteydet alan yhteisöohjelmien ja koulutuspolitiikan kehityksen välille, toivottiin yhteisön toiminnan jäsentelyä siten, että se vastaisi paremmin elinikäisen oppimisen mallia, ja kaivattiin helppokäyttöisempiä ja joustavampia menettelytapoja tällaisen toiminnan täytäntöönpanoon.
- (16) Suuria etuja saavutettaisiin sisällyttämällä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen aloilla toteutettavaan kansainväliseen yhteistyöhön ja liikkuvuuteen myönnettävä yhteisön tuki yhteen ohjelmaan, joka mahdollistaisi merkittävämmän yhteisvaikutuksen eri toiminta-alojen välillä, tarjoaisi lisäkapasiteettia elinikäisen oppimisen tueksi ja mahdollistaisi johdonmukaisemmat, sujuvammat ja tehokkaammat hallintotavat.
- (17) Sen vuoksi olisi perustettava integroitu ohjelma edistämään elinikäisen oppimisen avulla Euroopan unionin kehittymistä edistyneenä osaamisyhteiskuntana, joka kykenee ylläpitämään kestävästä talouskasvusta, luomaan uusia ja parempia työpaikkoja ja lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
- (18) Kun otetaan huomioon kouluopetuksen, korkea-asteen koulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen sektoreiden erityispiirteet ja tarve perustaa yhteisön toiminta kyseisiin erityispiirteisiin räätälöityihin tavoitteisiin, toimintamuotoihin ja organisaatorakenteisiin, kuhunkin näistä neljästä alasta kohdennetut yksittäiset ohjelmat olisi säilytettävä integroidussa ohjelmassa lisäten samalla mahdollisimman paljon johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä yksittäisten ohjelmien välillä.
- (19) Tiedonannossaan ”Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen – Poliitiikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013”¹⁸ komissio vahvisti joukon määrällisiä tavoitteita yhteisön koulutusohjelmien uutta sukupolvea varten, ja tavoitteet edellyttävät liikkuvuus- ja kumppanuustoiminnan huomattavaa lisäämistä.
- (20) Koska kansainvälisellä liikkuvuudella on osoitettu olevan hyviä vaikutuksia yksittäisiin henkilöihin ja koulutusjärjestelmiin, koska liikkuvuuden kysyntä ylittää selvästi tarjonnan kaikilla sektoreilla ja kun huomioon otetaan liikkuvuuden merkitys Lissabonin tavoitteen kannalta, kansainväliseen liikkuvuuteen annettavaa tukea on syytä lisätä huomattavasti kaikissa neljässä alakohteisessa ohjelmassa.
- (21) Jotta voidaan vastata lisääntyneeseen tarpeeseen tukea Euroopan tasoista toimintaa, joilla kyseiset poliittiset tavoitteet pyritään saavuttamaan, tukea monialaista toimintaa kielten sekä tieto- ja viestintätekniikan aloilla sekä tehostaa ohjelman tulosten

¹⁷ KOM(2003) 449 lopullinen.

¹⁸ KOM(2004) 101, s. 13–14.

levittämistä ja hyödyntämistä, neljää alakohtaista ohjelmaa olisi täydennettävä poikittaisohjelmalla

- (22) Jotta voidaan vastata Euroopan yhdentymisprosessia ja sen etenemistä koskevan tiedon ja vuoropuhelun kasvavaan tarpeeseen, on tärkeää parantaa tämän alan opetuksen, tutkimuksen ja pohdinnan laatua tukemalla Euroopan yhdentymisprosessin tutkimukseen erikoistuneita korkeakouluja, yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen aloilla toimivia eurooppalaisia järjestöjä sekä Jean Monnet -toimea.
- (23) Tämän päätöksen on oltava sanamuodoltaan riittävän joustava, jotta integroidun ohjelman toimia voidaan tarvittaessa mukauttaa muuttuviin tarpeisiin vuosina 2007–2013 ja jotta voidaan välttää Sokrates- ja Leonardo da Vinci -ohjelmien aiempien vaiheiden tarpeettoman yksityiskohtaiset säännökset.
- (24) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 3 artiklan mukaisesti yhteisö pyrkii poistamaan eriarvoisuutta miesten ja naisten välillä sekä edistämään miesten ja naisten välistä tasa-arvoa.
- (25) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 151 artiklan mukaisesti yhteisö ottaa kulttuuriin liittyvät näkökohdat huomioon muiden perustamissopimuksen määräysten mukaisessa toiminnassaan, erityisesti kulttuuriensa monimuotoisuuden vaalimiseksi ja edistämiseksi.
- (26) On tarpeen edistää aktiivista kansalaisuutta ja tehostaa kaikenlaisen syrjäytymisen, myös rasismin ja muukalaisvihan, vastaisia toimia.
- (27) Olisi paneuduttava vammaisten erityistarpeisiin oppimisen yhteydessä.
- (28) Euroopan unionin ehdokasmaat ja Euroopan talousalueeseen kuuluvat EFTA-maat voivat osallistua yhteisöohjelmiin yhteisön ja kyseisten maiden välillä allekirjoitettavien sopimusten mukaisesti.
- (29) Thessalonikissa 19 ja 20 päivänä kesäkuuta 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto vahvisti neuvoston Länsi-Balkanista 16 päivänä kesäkuuta tekemät päätelmät, myös niiden liitteen ”Länsi-Balkania koskeva Thessalonikin toimintasuunnitelma: kohti yhdentyvää Eurooppaa”, jonka mukaan vakautus- ja assosiaatioprosessiin kuuluville maille olisi annettava mahdollisuus osallistua yhteisöohjelmiin yhteisön ja kyseisten maiden välillä tehtävien puitesopimusten perusteella.
- (30) Yhteisö ja Sveitsin valaliitto ovat julistaneet aikomuksensa aloittaa neuvottelut sopimusten tekemiseksi yhteiseen etuun kuuluvilla aloilla, joita ovat esimerkiksi yleissivistävää ja ammatillista koulutusta sekä nuorisoa koskevat yhteisöohjelmat.
- (31) Komission ja jäsenvaltioiden olisi yhteistyössä säännöllisesti seurattava ja arvioitava integroidun ohjelman täytäntöönpanoa, jotta ohjelmaa voidaan tarvittaessa mukauttaa erityisesti toimenpiteiden toteutuksen tärkeysjärjestystä muuttamalla. Arviointiin pitäisi sisältyä riippumattomien ja puolueettomien tahojen tekemä ulkoinen arviointi.

- (32) Sokrates-ohjelman täytäntöönpanoa käsittelevässä Euroopan parlamentin päätöslauselmassa 2000/2315(INI)¹⁹ kiinnitettiin huomiota pienten tukien saajille aiheutuviin suhteettoman raskaisiin hallintomenettelyihin ohjelman toisessa vaiheessa.
- (33) On sovellettava Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) N:o 1605/2002²⁰ ja Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annettua komission asetusta (EY, Euratom) N:o 2342/2002²¹, joilla turvataan yhteisön taloudelliset edut, ja otettava huomioon yksinkertaisuuden ja johdonmukaisuuden periaatteet budjettivälineiden valinnassa, niiden tapausten määrän rajoittaminen, joissa komissiolla säilyy välitön toteuttamis- ja hallinnointivastuu, ja resurssien määrän säilyminen oikeasuhtaisena verrattuna resurssien käytöstä johtuvaan hallinnolliseen kuormitukseen.
- (34) Olisi myös toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä sääntöjenvastaisuuksien ja petosten estämiseksi sekä ryhdyttävä tarvittaessa toimiin menetettyjen, aiheettomasti maksettujen tai väärinkäytettyjen varojen takaisinperimiseksi.
- (35) Koska jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa koulutuksen laatua edistävää eurooppalaista yhteistyötä koskevan suunnitellun toiminnan tavoitteita sen edellyttämien monenvälisten kumppanuuksien, kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteisön laajuisen tiedonvaihdon vuoksi ja koska nämä tavoitteet voidaan toimien ja toimenpiteiden luonteen vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä EY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (36) Tässä päätöksessä vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, joita budjettivallan käyttäjän on talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen²² 33 kohdan mukaisesti käytettävä ensisijaisena ohjeena.
- (37) Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY²³ mukaisesti,

¹⁹ EYVL C 293 E, 28.2.2002, s. 103.

²⁰ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

²¹ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1.

²² EYVL C 172, 18.6.1999, s. 1.

²³ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

I OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

I luku

Integroitu ohjelma

1 artikla

Integroidun ohjelman perustaminen

1. Tällä päätöksellä perustetaan yhteisön integroitu toimintaohjelma elinikäisen oppimisen alalla, jäljempänä 'integroitu ohjelma'.
2. Integroidun ohjelman yleisenä tavoitteena on edistää elinikäisen oppimisen avulla yhteisön kehittymistä edistyneenä osaamisyhteiskuntana, joka kykenee ylläpitämään kestävästä talouskasvusta, luomaan uusia ja parempia työpaikkoja ja lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta samalla kun se varmistaa ympäristön asianmukaisen suojelun tulevia sukupolvia varten. Sen tavoitteena on erityisesti tukea yhteisön koulutusjärjestelmien välistä vaihtoa, yhteistyötä ja liikkuvuutta siten, että järjestelmistä tulee laatunsa osalta maailmanlaajuisia esimerkkejä.
3. Integroidun ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:
 - (a) myötävaikuttaa laadukkaasti elinikäisen oppimisen kehittämiseen ja edistää tämän alan järjestelmien ja toimintatapojen innovatiivisuutta ja eurooppalaista ulottuvuutta;
 - (b) auttaa parantamaan jäsenvaltioissa tarjottavien elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien laatua, kiinnostavuutta ja saatavuutta;
 - (c) lisätä elinikäisen oppimisen vaikutuksia henkilökohtaiseen kehitykseen, sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen, aktiiviseen kansalaisuuteen, sukupuolten tasa-arvoon ja erityistarpeita omaavien henkilöiden osallistumiseen;
 - (d) myötävaikuttaa luovuuden, kilpailukykyyn, työllistettävyyden ja yrittäjähengen lisääntymiseen;
 - (e) myötävaikuttaa elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien käytön lisääntymiseen kaikenikäisten ihmisten parissa;
 - (f) edistää kieltenoppimista ja kielellistä monimuotoisuutta;

- (g) kehittää elinikäisen oppimisen asemaa Euroopan kansalaisuustunteen luomisessa sekä kannustimena suvaitsevaisuuteen ja muiden kansojen ja kulttuurien kunnioittamiseen;
 - (h) edistää laadunvarmistusta koskevaa yhteistyötä kaikilla Euroopan yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen aloilla;
 - (i) hyödyntää tuloksia, innovatiivisia tuotteita ja prosesseja sekä vaihtaa hyviä toimintatapoja integroidun ohjelman kattamilla aloilla.
4. Liitteessä vahvistettujen hallinnollisten säännösten mukaisesti integroitu ohjelma tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toteuttamaa toimintaa.
 5. Kuten 2 artiklassa säädetään, integroidun ohjelman tavoitteisiin pyritään panemalla täytäntöön neljä alakohtaista ohjelmaa, poikittaisohjelma ja Jean Monnet -ohjelma, jäljempänä 'yksittäiset ohjelmat'.
 6. Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007 31 päivään joulukuuta 2013. Valmistelevia toimenpiteitä 9 artiklan mukaiset komission päätökset mukaan luettuina voidaan toteuttaa tämän päätöksen voimaantulosta lähtien.
 7. Integroitua ohjelmaa koskevia tämän päätöksen säännöksiä sovelletaan myös yksittäisiin ohjelmiin, joihin sovelletaan lisäksi erityissäännöksiä.

2 artikla

Yksittäiset ohjelmat

1. Alakohtaiset ohjelmat ovat seuraavat:
 - (a) Comenius-ohjelma, joka kohdistuu kaikkien esiopetuksessa tai kouluopetuksessa olevien opetus- ja oppimistarpeisiin ylemmän keskiasteen loppuun saakka sekä tällaista koulutusta tarjoaviin laitoksiin ja organisaatioihin;
 - (b) Erasmus-ohjelma, joka kohdistuu virallisessa korkea-asteen koulutuksessa sekä korkea-asteen ammatillisessa koulutuksessa olevien opetus- ja oppimistarpeisiin kurssin pituudesta tai saatavasta tutkinnosta riippumatta tohtorin tutkintoon johtavat opinnot mukaan luettuina sekä tällaista koulutusta tarjoaviin laitoksiin ja organisaatioihin;
 - (c) Leonardo da Vinci -ohjelma, joka kohdistuu kaikkien ammatillisessa koulutuksessa olevien opetus- ja oppimistarpeisiin ammatillinen perus- sekä jatko- ja täydennyskoulutus mukaan luettuna korkea-asteen ammatillista jatkokoulutusta lukuun ottamatta sekä tällaista koulutusta tarjoaviin tai sitä edistäviin laitoksiin ja organisaatioihin;
 - (d) Grundtvig-ohjelma, joka kohdistuu kaikkien aikuiskoulutuksessa olevien opetus- ja oppimistarpeisiin sekä tällaista koulutusta tarjoaviin tai sitä edistäviin laitoksiin ja organisaatioihin.

2. Poikittaisohjelma käsittää seuraavat neljä avaintoimea:
- (a) elinikäistä oppimista koskeva poliittinen yhteistyö yhteisössä;
 - (b) kieltenoppimisen edistäminen;
 - (c) tieto- ja viestintäteknikkaan perustuvien elinikäiseen oppimiseen sovellettavien innovatiivisten sisältöjen, palveluiden, opetusmenetelmien ja toimintatapojen kehittäminen;
 - (d) ohjelman ja asiaan liittyvien aiempien ohjelmien yhteydessä tuetuista toimista saatujen tulosten levittäminen ja hyödyntäminen sekä hyvien toimintatapojen vaihto.
3. Jean Monnet -ohjelmasta tuetaan laitoksia ja toimintoja Euroopan yhdentymisen alalla. Ohjelma käsittää seuraavat kolme avaintoimea:
- (a) Jean Monnet -toimi;
 - (b) toiminta-avustukset tietyille Euroopan yhdentymiseen liittyviä kysymyksiä käsitteleville laitoksille;
 - (c) toiminta-avustukset koulutusalailla toimiville muille eurooppalaisille laitoksille ja järjestöille.
4. Edellä 1 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden lisäksi yksittäisillä ohjelmilla on seuraavat erityistavoitteet:
- (a) Comenius-ohjelma:
 - i) kehitetään nuorten ja opetushenkilöstön keskuudessa eurooppalaisten kulttuurien monimuotoisuuden tuntemusta sekä käsitystä sen arvosta;
 - ii) autetaan nuoria hankkimaan elämän perustaitoja ja pätevyyyksiä, jotka ovat olennaisen tärkeitä heidän henkilökohtaisen kehityksensä, tulevan työllisyytensä ja aktiivisen Euroopan kansalaisuuden kannalta;
 - (b) Erasmus-ohjelma:
 - i) tuetaan eurooppalaisen korkeakoulutusalueen toteuttamista;
 - ii) lisätään korkea-asteen koulutuksen ja korkea-asteen ammatillisen jatkokoulutuksen vaikutusta innovointiprosessiin;
 - (c) Leonardo da Vinci -ohjelma: helpotetaan mukautumista työmarkkinoiden muutoksiin ja ammattitaitotarpeiden kehitykseen;
 - (d) Grundtvig-ohjelma:
 - i) vastataan Euroopan väestön ikääntymisen aiheuttamaan koulutushaasteeseen;

- ii) edistetään aikuisille tarjottavia vaihtoehtoisia väyliä näiden tietämyksen ja pätevyyden kehittämiseksi;
- (e) poikittaisohjelma:
 - i) edistetään eurooppalaista yhteistyötä yksi tai kaksi alakohtaista ohjelmaa kattavilla aloilla;
 - ii) edistetään jäsenvaltioiden koulutusjärjestelmien lähentymistä toisiinsa;
- (f) Jean Monnet -ohjelma:
 - i) lisätään Euroopan yhdentymisen tutkimusta käsittelevää opetusta, tutkimusta ja pohdintaa;
 - ii) tuetaan Euroopan yhdentymistä koskeviin kysymyksiin sekä yleissivistävään ja ammatilliseen koulutusta koskeviin kysymyksiin eurooppalaisesta näkökulmasta erikoistuneita laitoksia ja järjestöjä.

3 artikla

Määritelmät

Tässä päätöksessä sovelletaan seuraavia määritelmiä:

1. 'esikoululla' tarkoitetaan organisoitua koulutustoimintaa, johon osallistutaan ennen oppivelvollisuuskoulun alkamista;
2. 'oppilaalla' tarkoitetaan henkilöä, joka on kirjattu oppilaaksi kouluun;
3. 'koululla' tarkoitetaan kaikenikäisiä yleissivistävää (lastentarha- tai esikoulutason, perus- tai keskiasteen), ammatillista tai teknistä koulutusta antavia oppilaitoksia sekä poikkeuksellisesti kieltenoppimisen edistämiseen tähtäävien toimenpiteiden yhteydessä viralliseen koulujärjestelmään kuulumattomia, oppisopimuskoulutusta tarjoavia laitoksia;
4. 'opettajilla ja opetushenkilöstöllä' tarkoitetaan henkilöitä, jotka ovat työtehtäviensä kautta suoraan osallisina jäsenvaltioiden koulutusprosessissa;
5. 'opiskelijalla' tarkoitetaan henkilöä, joka on kirjoittautunut 'korkeakouluun' suorittaakseen korkea-asteen tutkintoon tai tutkintotodistukseen johtavia korkea-asteen opintoja, tohtoritaso mukaan luettuna, opintoalasta riippumatta;
6. 'korkeakoululla' tarkoitetaan
 - (a) korkea-asteen koulutusta tarjoavaa kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaista oppilaitosta, jossa voi suorittaa korkea-asteen tutkinnon tai tutkintotodistuksen, riippumatta siitä mitä nimitystä tällaisesta oppilaitoksesta kyseisessä jäsenvaltiossa käytetään;

- (b) laitosta, joka tarjoaa korkea-asteen ammatillista jatkokoulutusta kansainvälisen koulutusluokituksen (ISCED) tasoilla 5 tai 6;
7. 'yhteisillä master-ohjelmilla' tarkoitetaan korkea-asteen master-ohjelmia,
- (a) joissa mukana on vähintään kolme korkeakoulua kolmesta eri jäsenvaltiosta;
- (b) joiden opinto-ohjelmaan sisältyy opiskelujakso vähintään kahdessa kyseisistä kolmesta korkeakoulusta;
- (c) joissa sovelletaan eurooppalaiseen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmään ECTS:ään perustuvia tai sen kanssa yhteensopivia sisäisiä järjestelyjä kumppanioppilaitoksissa suoritettujen opintojaksojen tunnustamiseksi;
- (d) joiden tuloksena ohjelmaan osallistuvat oppilaitokset myöntävät jäsenvaltioiden tunnustamia tai hyväksymiä yhteistutkintoja, kaksoistutkintoja tai usean tutkinnon yhdistelmiä;
8. 'ammatillisella peruskoulutuksella' tarkoitetaan kaikkea sellaista ammatillista peruskoulutusta, myös teknistä ja ammattiopetusta, oppisopimusjärjestelmää sekä ammatillisesti suuntautunutta koulutusta, joka on osa kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tunnustaman ammattitutkinnon saavuttamista;
9. 'ammatillisella jatko- ja täydennyskoulutuksella' tarkoitetaan kaikkea ammatillista koulutusta, jonka yhteisössä asuva työntekijä hankkii työelämässä ollessaan;
10. 'aikuiskoulutuksella' tarkoitetaan kaikkia muun kuin ammatillisen aikuiskoulutuksen muotoja, jotka voivat kuulua virallisen tai epävirallisen koulutuksen taikka arkioppimisen piiriin;
11. 'opintokäynnillä' tarkoitetaan lyhytkestoista vierailua, jonka tarkoituksena on opiskella jotakin elinikäiseen oppimiseen liittyvää näkökohtaa toisessa jäsenvaltiossa, vaihtaa hyviä toimintatapoja tai oppia uusia menetelmiä tai taitoja;
12. 'liikkuvuudella' tarkoitetaan muuttamista toiseen maahan sellaista opiskelua, työkokemuksen hankkimista, muuta oppimis- tai opetustoimintaa tai asiaan liittyvää hallinnollista toimintaa varten, jota tuetaan tapauksen mukaan isäntämaan kieltä koskevalla valmennuksella;
13. 'harjoittelulla' tarkoitetaan toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevassa yrityksessä tai organisaatiossa tapahtuvaa oleskelua, jota tuetaan tarvittaessa isäntämaan kieltä koskevalla valmennuksella ja jonka tavoitteena on tietyn taidon hankkiminen tai kyseessä olevan maan taloudellisen ja yhteiskunnallisen kulttuurin tuntemuksen parantaminen;
14. 'yksipuolisella' tarkoitetaan toimintaa, johon osallistuu ainoastaan yksi laitos;
15. 'kahdenvälisellä' tarkoitetaan toimintaa, johon osallistuu kumppaneita kahdesta jäsenvaltiosta;

16. 'monenvälisellä' tarkoitetaan toimintaa, johon osallistuu kumppaneita vähintään kolmesta jäsenvaltiosta; komissio voi pitää monenvälisinä järjestöjä tai muita tahoja, joissa on jäseniä kolmesta tai useammasta jäsenvaltiosta;
17. 'kumppanuudella' tarkoitetaan eri jäsenvaltioissa sijaitsevien laitoksien tai organisaatioiden ryhmän kahden- tai monenvälistä sopimusta, jonka tarkoituksena on elinikäiseen oppimiseen liittyvien yhteisten eurooppalaisten toimintojen toteuttaminen;
18. 'verkostolla' tarkoitetaan tietyllä elinikäisen oppimisen alalla, tieteenalalla tai sektorilla toimivien tahojen virallista tai epävirallista ryhmittymää;
19. 'hankkeella' tarkoitetaan organisaatioiden tai laitosten muodostaman virallisen tai epävirallisen ryhmittymän yhdessä kehittämää valtioiden rajat ylittävää yhteistyötä;
20. 'hankkeen koordinaattorilla' tarkoitetaan monenvälisen ryhmittymän hankkeen toteuttamisesta vastaavaa organisaatiota tai laitosta, joka allekirjoittaa avustussopimuksen komission kanssa;
21. 'hankekumppaneilla' tarkoitetaan monenvälisen ryhmittymän muodostavia organisaatioita tai laitoksia koordinaattoria lukuun ottamatta;
22. 'yrityksellä' tarkoitetaan julkisen tai yksityisen sektorin yritystä riippumatta yrityksen koosta, juridisesta asemasta tai toimialasta sekä kaikkea taloudellista toimintaa osuus- ja yhteisötalous mukaan luettuna;
23. 'työmarkkinaosapuolilla' tarkoitetaan jäsenvaltion tasolla työntekijä- ja työnantajajärjestöjä, jotka ovat kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisia, ja yhteisön tasolla työntekijä- ja työnantajajärjestöjä, jotka osallistuvat yhteisön tason työmarkkinaosapuolten vuoropuheluun;
24. 'koulutuksen tarjoajalla' tarkoitetaan kaikkia laitoksia ja organisaatioita, jotka tarjoavat elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia integroidun ohjelman yhteydessä tai sen yksittäisten ohjelmien puitteissa;
25. 'ohjauksella ja neuvonnalla' tarkoitetaan erityyppisiä toimintoja, esimerkiksi tiedottamista, arviointia, perehdyttämistä ja neuvontaa, joilla oppijoita autetaan koulutusohjelmia ja työllistymismahdollisuuksia koskevien valintojen tekemisessä;
26. 'tulosten levittämällä ja hyödyntämisellä' tarkoitetaan toimintoja, joilla pyritään varmistamaan, että integroidun ohjelman ja sitä edeltävien ohjelmien tulokset kartoitetaan asianmukaisesti, niitä tuodaan esille ja niitä sovelletaan laajalti;
27. 'elinikäisellä oppimisella' tarkoitetaan kaikkea sellaista ihmisen koko elinikänsä aikana hankkimaa yleissivistävää ja ammatillista koulutusta, virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella annettavaa epävirallista koulutusta ja arkioppimista, joka johtaa henkilökohtaisten, kansalaisuuteen liittyvien, sosiaalisten ja/tai työhön liittyvien tietojen, taitojen ja pätevyyksien kohentumiseen. Siihen sisältyy ohjaus- ja neuvontapalveluiden tarjoaminen.

4 artikla

Integroidun ohjelman kohderyhmät

Integroitu ohjelma on suunnattu erityisesti seuraaville:

- (a) oppilaat, opiskelijat, harjoittelijat ja aikuisopiskelijat;
- (b) elinikäisen oppimisen alalla toimiva henkilöstö;
- (c) työmarkkinoilla olevat henkilöt;
- (d) koulutuksen tarjoajat;
- (e) elinikäisen oppimisen järjestelmistä ja toimintalinjoista vastaavat henkilöt ja elimet paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;
- (f) yritykset ja työmarkkinaosapuolet sekä niiden järjestöt kaikilla tasoilla, myös kauppajärjestöt sekä kauppa- ja teollisuuskamarit;
- (g) elinikäisen oppimisen alan ohjausta, neuvontaa ja tietopalveluita tarjoavat elimet;
- (h) elinikäisen oppimisen alalla toimivat järjestöt opiskelijoiden, harjoittelijoiden, oppilaiden, opettajien, vanhempien ja aikuisopiskelijoiden järjestöt mukaan luettuina;
- (i) elinikäiseen oppimiseen liittyviä kysymyksiä tarkastelevat tutkimuskeskukset ja -elimet;
- (j) voittoa tavoittelemattomat järjestöt, vapaaehtoisjärjestöt ja valtioista riippumattomat järjestöt.

5 artikla

Yhteisön toimet

1. Integroitu ohjelma käsittää tuen seuraaville toimille:

- (a) elinikäiseen oppimiseen osallistuvien henkilöiden liikkuvuus Euroopassa;
- (b) kahden- ja monenväliset kumppanuudet;
- (c) monenväliset hankkeet kansallisten koulutusjärjestelmien kehittämiseksi;
- (d) yksipuoliset ja kansalliset hankkeet;
- (e) monenväliset hankkeet ja verkostot;
- (f) elinikäiseen oppimiseen liittyvien toimintalinjojen ja järjestelmien tarkastelu ja analysointi, viitemateriaalin – myös tutkimusten, tilastojen, analyysien ja indikaattorien – kehittäminen, sekä tutkintojen ja aiempien opintosuoritusten

avoimuutta ja tunnustamista tukevat toimet sekä laadunvarmistusta koskevaa yhteistyötä tukevat toimet;

- (g) toiminta-avustukset integroidun ohjelman alalla toimivien organisaatioiden tiettyihin toiminta- ja hallintokustannuksiin;
 - (h) muut integroidun ohjelman tavoitteiden mukaiset aloitteet ('liitännäistoimenpiteet').
2. Yhteisön tukea voidaan myöntää tässä artiklassa vahvistettuihin toimiin liittyviin valmisteleviin vierailuihin.
 3. Komissio voi järjestää seminaareja, keskustelutilaisuuksia tai kokouksia, jotka ovat omiaan edistämään integroidun ohjelman täytäntöönpanoa, sekä toteuttaa asianmukaista tiedotus-, julkaisu- ja levitystoimintaa sekä ohjelman seuranta- ja arviointitoimia.
 4. Tässä artiklassa tarkoitetut toimet voidaan toteuttaa ehdotus- tai tarjouspyyntöjen kautta, tai komissio voi panna ne suoraan täytäntöön.

6 artikla

Komission ja jäsenvaltioiden tehtävät

1. Komissio varmistaa integroituun ohjelmaan kuuluvien yhteisön toimien täytäntöönpanon.
2. Jäsenvaltioiden on
 - (a) toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaa integroidun ohjelman tehokkaan täytäntöönpanon jäsenvaltioissa siten, että kaikki elinikäisen oppimisen alaan liittyvät osapuolet osallistuvat ohjelmaan kussakin maassa vallitsevan käytännön mukaisesti;
 - (b) perustettava tai nimettävä tarkoituksenmukainen rakenne (kansalliset toimistot) integroidun ohjelman toimien täytäntöönpanon, myös talousarvion, hallinnoimiseksi koordinoitusti jäsenvaltion tasolla, neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002²⁴ 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan sekä komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002²⁵ 38 artiklan säännösten sekä seuraavassa esitettyjen perusteiden mukaisesti, sekä valvottava kyseisen rakenteen toimintaa:
 - i) Kansalliseksi toimistoksi perustettavan tai nimettävän organisaation on oltava oikeushenkilö, ja siihen on sovellettava kyseisen jäsenvaltion lainsäädäntöä. Kansalliseksi toimistoksi ei voida nimetä ministeriötä.

²⁴ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

²⁵ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1.

- ii) Toimistolla on oltava riittävän suuri henkilöstö, jolla on koulutusalan kansainvälisessä yhteistyöympäristössä tehtävään työhön soveltuva ammatti- ja kielitaito.
 - iii) Sillä on oltava asianmukainen infrastruktuuri erityisesti tietotekniikan ja viestinnän aloilla.
 - iv) Sen on toimittava sellaisessa hallintoympäristössä, jossa se kykenee hoitamaan tehtävänsä asianmukaisesti ja välttämään eturistiriidat.
 - v) Sen on kyettävä soveltamaan yhteisön tasolla vahvistettuja varainhoitoa koskevia sääntöjä ja sopimusehtoja.
 - vi) Sen on annettava riittävät, mielellään viranomaisen antamat vakuudet, ja sen hallintokapasiteetin on oltava riittävä sen hallinnoitavaksi annettavien yhteisön varojen tasoon nähden;
- (c) vastattava siitä, että b alakohdassa tarkoitettut kansalliset toimistot hallinnoivat asianmukaisesti niille hankkeisiin annettavaa tukea varten siirrettyjä varoja, ja erityisesti siitä, että kansalliset toimistot noudattavat periaatteita, jotka koskevat avoimuutta, yhtäläistä kohtelua ja muista yhteisön lähteistä tulevan päällekkäisen rahoituksen välttämistä sekä velvollisuutta valvoa hankkeita ja periä takaisin varat, jotka edunsaajien on määrä palauttaa;
- (d) toteutettava tarvittavat toimet varmistaakseen edellä b alakohdassa tarkoitetuissa kansallisissa toimistoissa tehtävät asianmukaiset tarkastukset ja rahoitusvalvonnan, erityisesti
- i) toimitettava komissiolle ennen kansallisen toimiston toiminnan aloittamista tarvittavat vakuutukset toimistossa moitteettoman varainhoidon sääntöjen mukaisesti sovellettavien menettelyjen, valvontajärjestelmien, tilinpitojärjestelmien sekä julkisia hankintoja ja avustusten myöntämistä koskevien menettelyjen olemassaolosta, asianmukaisuudesta ja moitteettomasta toiminnasta;
 - ii) toimitettava komissiolle vuosittain tarkastuslausumat kansallisten toimistojen rahoitusjärjestelmien ja -menettelyjen luotettavuudesta ja niiden tilien moitteettomuudesta;
- (e) jos edellä b alakohdan mukaisesti perustetun tai nimetyn kansallisen toimiston todetaan syyllistyneen sääntöjenvastaisuuteen, laiminlyöntiin tai petokseen ja jos tämä johtaa siihen, että komission saatavia kansalliselta toimistolta ei saada perittyä kokonaan takaisin, vastattava varoista, joita ei saada takaisin;
- (f) nimettävä komission pyynnöstä koulutuksen tarjoajat tai koulutuksen tarjoajien tyypit, joiden voidaan katsoa olevan osallistumiskelpoisia integroituun ohjelmaan omilla alueillaan;
- (g) toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet integroidun ohjelman moitteetonta toimintaa haittaavien oikeudellisten ja hallinnollisten esteiden poistamiseksi;

- (h) toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että mahdollinen yhteisvaikutus muiden yhteisöohjelmien ja rahoitusvälineiden sekä muiden kyseisessä jäsenvaltiossa toteutettavien asiaankuuluvien ohjelmien kanssa toteutuu jäsenvaltioiden tasolla.
3. Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa
- (a) sujuvan siirtymisen yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen sekä elinikäisen oppimisen aloilla toteutettujen aiempien ohjelmien yhteydessä toteutetuista toimista ja integroidun ohjelman puitteissa toteutettaviin toimiin;
 - (b) yhteisön taloudellisten etujen riittävän suojan ottamalla käyttöön tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia toimenpiteitä, hallinnollisia tarkastuksia ja seuraamuksia;
 - (c) integroidusta ohjelmasta tuettavista toimista tiedottamisen, niitä koskevan julkisuuden ja jatkotoimet tarkoituksenmukaisella tavalla.

7 artikla

Kolmansien maiden osallistuminen

1. Integroituun ohjelmaan voivat osallistua
- (a) ETA:an kuuluvat EFTA-maat ETA-sopimuksen määräysten mukaisesti;
 - (b) Turkki sekä Keski- ja Itä-Euroopan ehdokasmaat, joita varten on laadittu liittymistä valmisteleva strategia, kunkin maan osalta puitesopimuksessa ja assosiaationeuvostojen päätöksissä vahvistettujen yhteisön ohjelmiin osallistumista koskevien yleisten periaatteiden ja yleisten ehtojen ja sääntöjen mukaisesti;
 - (c) Länsi-Balkanin maat niiden yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti, jotka määrittellään näiden maiden kanssa tehtävien, niiden osallistumista yhteisöohjelmiin koskevien puitesopimusten johdosta;
 - (d) Sveitsin valaliitto tämän maan kanssa tehtävän kahdenvälisen sopimuksen perusteella.
2. Edellä olevan 2 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun Jean Monnet -ohjelman avaintoimeen 1 voivat osallistua minkä tahansa muun kolmannen maan korkeakoulut.
3. Integroituun ohjelmaan osallistuviin kolmansiin maihin sovelletaan kaikkia niitä ehtoja ja kyseisten maiden on suoritettava kaikki ne tehtävät, jotka tässä päätöksessä on vahvistettu jäsenvaltioiden osalta.

8 artikla

Kansainvälinen yhteistyö

Komissio voi integroidun ohjelman puitteissa ja 9 artiklan mukaisesti tehdä yhteistyötä kolmansien maiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen, erityisesti Euroopan neuvoston, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ja YK:n kasvatusta, tiede- ja kulttuurijärjestön (UNESCO) kanssa.

II luku

Integroidun ohjelman täytäntöönpano

9 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Komissio päättää integroidun ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista seuraavassa mainittuja seikkoja koskevista toimenpiteistä 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen:
 - (a) vuotuinen työsuunnitelma;
 - (b) vuotuinen talousarvio ja varojen jakautuminen yksittäisten ohjelmien kesken;
 - (c) järjestelyt integroidun ohjelman sisäisen johdonmukaisuuden varmistamiseksi;
 - (d) integroidun ohjelman seuranta- ja arviointimenettelyt sekä tulosten levittämiseen ja siirtämiseen liittyvät järjestelyt.
2. Kaikista I osaston täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä, jotka koskevat muita kuin tämän artiklan 1 kohdassa yksilöityjä seikkoja, päätetään 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

10 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea, jäljempänä 'komitea'.
2. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklaa ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 8 artikla.

Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa säädetty määräaika on kaksi kuukautta.
3. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklaa ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 8 artikla.
4. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.
5. Jäsenvaltioiden edustajina eivät saa toimia henkilöt, jotka ovat 6 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen kansallisten toimistojen palveluksessa tai vastuussa niiden toiminnasta.

11 artikla

Työmarkkinaosapuolet

1. Aina kun komiteaa kuullaan jossakin tämän päätöksen soveltamista koskevassa asiassa ammatillisen koulutuksen osalta, komission yhteisön tasolla toimivien työmarkkinaosapuolten ehdotusten perusteella nimeämät työmarkkinaosapuolten edustajat voivat osallistua komitean työskentelyyn tarkkailijoina. Näiden tarkkailijoiden määrän on vastattava jäsenvaltioiden edustajien määrää.
2. Tarkkailijoilla on oikeus vaatia kantansa merkitsemistä komitean kokouspöytäkirjaan.

12 artikla

Laaja-alaiset seikat

Integroidun ohjelman täytäntöönpanossa on kiinnitettävä asianmukaista huomiota sen varmistamiseen, että ohjelma tukee kaikin tavoin yhteisön horisontaalisten politiikan aloja, erityisesti

- (a) lisäämällä tietoisuutta Euroopan kulttuurisen monimuotoisuuden ja monikulttuurisuuden merkityksestä sekä tarpeesta torjua rasismia ja muukalaisvihaa;
- (b) tarjoamalla koulutusmahdollisuuksia oppijoille, joilla on erityistarpeita, ja varsinkin helpottamalla heidän osallistumistaan yleiseen koulutukseen;
- (c) lisäämällä tietoisuutta kestävän talouskehityksen edistämisen tärkeydestä;
- (d) edistämällä miesten ja naisten välistä tasa-arvoa sekä torjumalla osaltaan kaikenlaista sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautuneisuuteen perustuvaa syrjintää.

13 artikla

Yhteistoimet

Integroidun ohjelman yhteydessä tuetut toimet voidaan osana tietojen ja taitojen Euroopan rakentamista toteuttaa 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä noudattaen yhteistoimina asiaan liittyvien yhteisön ohjelmien ja toimien, erityisesti kulttuurin, median, nuorison, tutkimus- ja kehitystoiminnan, työllisyyden, yritystoiminnan, ympäristön sekä tieto- ja viestintätekniikan aloja koskevien yhteisön ohjelmien kanssa.

14 artikla

Johdonmukaisuus ja täydentävyys

1. Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, että tämä ohjelma ja yhteisön muut asianomaiset politiikat, välineet ja toimet, erityisesti Euroopan sosiaalirahaston, yhteisön tutkimuksen ja kehityksen puiteohjelmaan sisältyvien henkilöresursseja ja liikkuvuutta koskevien toimien sekä yhteisön tilasto-ohjelman

osalta, ovat keskenään yleisesti johdonmukaisia ja toisiaan täydentäviä. Komissio varmistaa, että integroidun ohjelman ja liittymistä valmistelevat yhteisön välineet ja muun kolmansien maiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön puitteissa toteutettavat koulutusalan ohjelmat ja toimet ovat tehokkaasti yhteentoimivia.

2. Komissio ilmoittaa komitealle säännöllisesti muista elinikäisen oppimisen alalla tehdyistä yhteisön aloitteista, myös yhteistyöstä kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa.
3. Komissio ja jäsenvaltiot ottavat integroituun ohjelmaan sisältyviä toimia täytäntöön pannessaan huomioon neuvoston hyväksymissä työllisyyden suuntaviivoissa määritellyt painopistealueet osana yhteensovitetun työllisyysstrategian toteuttamista.
4. Komissio pyrkii yhteistyössä eurooppalaisten työmarkkinaosapuolten kanssa kehittämään integroidun ohjelman sekä yhteisön tasolla, myös alakohtaisilla tasoilla, käytävän työmarkkinaosapuolten välisen vuoropuhelun asianmukaista yhteensovittamista.
5. Pannessaan täytäntöön integroitua ohjelmaa komissio varmistaa, että Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop) antaa asianmukaista apua toimivaltaansa liittyvillä aloilla ja neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 337/75²⁶ säädettyjen järjestelyjen mukaisesti. Komissio voi tapauksen mukaan myös varmistaa Euroopan koulutussäätiön tuen säätiön toimivaltuuksien ja neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1360/90²⁷ säädettyjen järjestelyjen mukaisesti.
6. Komissio tiedottaa ammatillista koulutusta käsittelevälle neuvoa-antavalle komitealle säännöllisesti Leonardo da Vinci -ohjelman etenemisestä.

²⁶ EYVL L 39, 13.2.1975.

²⁷ EYVL L 131, 23.5.1990, s. 1.

III luku

Rahoitusta koskevat säännökset ja arviointi

15 artikla

Rahoitus

1. Integroidun ohjelman täytäntöönpanoon varatuiksi rahoituspuitteiksi vahvistetaan 13 620 miljoonaa euroa. Tästä määrästä Comenius-, Erasmus-, Leonardo da Vinci- ja Grundtvig-ohjelmiin on osoitettava vähintään liitteessä olevassa B jakson 8 kohdassa vahvistetut määrät. Komissio voi muuttaa kyseisiä määriä 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti.
2. Enintään yksi prosentti integroidun ohjelman talousarviosta voidaan käyttää tukemaan sellaisista kolmansista maista, jotka eivät osallistu integroituun ohjelmaan 7 artiklan säännösten mukaisesti, peräisin olevien kumppaneiden osallistumista integroidun ohjelman yhteydessä järjestettävään kumppanuuteen, hankkeeseen ja verkostoon.
3. Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoitusnäkymien rajoissa.

16 artikla

Seuranta ja arviointi

1. Komissio seuraa integroidun ohjelman toteutumista säännöllisesti yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Seurantaan sisältyy 4 kohdassa tarkoitettut raportit ja erityistoimia.
2. Komissio järjestää integroidun ohjelman riippumattoman ulkopuolisen arvioinnin säännöllisesti.
3. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle integroidun ohjelman täytäntöönpanoa koskevat raportit viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2010 sekä ohjelman vaikutuksia koskevat raportit viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2015.
4. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle
 - (a) väliarviointiraportin saavutetuista tuloksista ja integroidun ohjelman täytäntöönpanon laadullisista ja määrällisistä näkökohdista viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2011,
 - (b) tiedonannon integroidun ohjelman jatkumisesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011,
 - (c) jälkiarviointiraportin viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2016.

II OSASTO

YKSITTÄISET OHJELMAT

I luku

Comenius-ohjelma

17 artikla

Comenius-ohjelman kohderyhmät

Comenius-ohjelma on integroidun ohjelman puitteissa suunnattu erityisesti seuraaville:

- (a) esiopetuksessa tai kouluopetuksessa olevat oppilaat ylemmän keskiasteen loppuun saakka;
- (b) koulut sellaisina kuin jäsenvaltiot määrittävät ne;
- (c) kyseisten koulujen opetus-, tuki- ja hallintohenkilöstö;
- (d) kouluopetukseen tai sen järjestämiseen osallistuvien järjestöt ja edustajat;
- (e) koulutuksen järjestämisestä paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla vastaavat julkiset ja yksityiset organisaatiot;
- (f) elinikäiseen oppimiseen liittyviä kysymyksiä tarkastelevat tutkimuskeskukset ja -elimet;
- (g) korkeakoulut.

18 artikla

Toiminnalliset tavoitteet

Edellä 1 ja 2 artiklassa vahvistettujen integroidun ohjelman tavoitteiden lisäksi Comenius-ohjelman toiminnallisena tavoitteena on

- (a) lisätä oppilaiden ja opetushenkilöstön vaihtojen määrää ja kehittää niiden laatua eri jäsenvaltioissa;
- (b) lisätä eri jäsenvaltioissa sijaitsevien koulujen välisten kumppanuuksien määrää ja kehittää niiden laatua siten, että vähintään joka kahdeskymmenes oppilas osallistuu yhteisiin koulutustoimintoihin ohjelmakaudella;
- (c) kannustaa toisen vieraan kielen opiskeluun;
- (d) kehittää opettajankoulutuksen laatua ja eurooppalaista ulottuvuutta;

- (e) kehittää pedagogisia menetelmiä ja koulujen hallintoa.

19 artikla

Toimet

1. Comenius-ohjelmasta voidaan tukea seuraavia toimia:
- (a) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilöiden liikkuvuus. Tällaisen liikkuvuuden järjestämiseksi tai organisoimien tueksi on otettava käyttöön tarvittavat valmistelevat toimet, ja on pyrittävä varmistamaan, että liikkuvuustoimintoihin osallistuvia nuoria valvotaan riittävästi ja he saavat asianmukaista tukea. Liikkuvuustoimintoja voivat olla
- i) oppilas- ja henkilöstövaihdot;
 - ii) oppilaiden tai opetushenkilöstön harjoittelujaksot ulkomailla sijaitsevilla oppilaitoksissa ja yrityksissä;
 - iii) opettajien osallistuminen koulutukseen;
 - iv) opintokäynnit ja liikkuvuuteen, kumppanuuksiin, hankkeisiin tai verkostotoimintoihin liittyvät valmistelevat vierailut;
 - v) avustajan paikat opettajille ja tuleville opettajille;
- (b) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen kumppanuuksien kehittäminen koulujen välillä ('Comenius-kumppanuudet'); kumppanuuksien tavoitteena on oppilaiden välisten yhteisten oppimishankkeiden kehittäminen;
- (c) edellä olevan 5 artiklan 1 alakohdan e alakohdassa tarkoitettujen monenväliset yhteistyöhankkeet. Hankkeiden tavoitteena voi olla
- i) uusien opetusmenetelmien tai -materiaalien kehittäminen, edistäminen ja levittäminen;
 - ii) erityisesti Comenius-ohjelmaan osallistuvilla oppijoilla räätälöityjen tiedotus- ja ohjauspalveluiden kehittäminen tai niistä saatujen kokemusten vaihto;
 - iii) uusien opettajankoulutusohjelmien tai niiden kurssisisältöjen kehittäminen, edistäminen ja levittäminen;
- (d) edellä olevan 5 artiklan 1 alakohdan e alakohdassa tarkoitettujen verkostot. Verkostojen tavoitteena voi olla
- i) koulutuksen kehittäminen sillä tieteen- tai oppiainealalla, jolla verkostot toimivat, niiden omaksi ja laajemmalti koulutussektorin hyödyksi;
 - ii) asiaan liittyvien hyvien toimintatapojen ja innovaatioiden kehittäminen ja levitys;

- iii) sisältötuen tarjoaminen muiden perustamille hankkeille ja kumppanuuksille;
 - iv) tarveanalyysin ja sen käytännön sovellusten kehittämisen edistäminen kouluopetuksen alalla;
- (e) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetut muut aloitteet, joilla pyritään edistämään Comenius-ohjelman tavoitteita ('liitännäistoimenpiteet').
2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen toimien toteuttamista koskevista yksityiskohdista päätetään 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

20 artikla

Talousarvio

Vähintään 85 prosenttia Comenius-ohjelmaan varatusta talousarviosta on käytettävä 19 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun liikkuvuuden ja 19 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen Comenius-kumppanuuksien tukemiseen.

21 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Komissio päättää Comenius-ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista seuraavassa mainittuja seikkoja koskevista toimenpiteistä 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen:
- (a) vuotuinen työsuunnitelma;
 - (b) vuotuinen talousarvio ja varojen jakautuminen Comenius-ohjelman eri toimien kesken;
 - (c) Comenius-ohjelman täytäntöönpanoa koskevat yleisohjeet, valintaperusteet ja menettelyt;
 - (d) varojen jakautuminen jäsenvaltioiden kesken niiden toimien osalta, joita hallinnoidaan kansallisten toimistojen kautta liitteessä vahvistetulla tavalla;
 - (e) ohjelman seuranta- ja arviointimenettelyt sekä tulosten levitykseen ja siirtoon liittyvät järjestelyt.
2. Kaikista Comenius-ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä, jotka koskevat muita kuin tämän artiklan 1 kohdassa yksilöityjä seikkoja, päätetään 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

II luku

Erasmus-ohjelma

22 artikla

Erasmus-ohjelman kohderyhmät

Erasmus-ohjelma on integroidun ohjelman puitteissa suunnattu erityisesti seuraaville:

- (a) korkea-asteen koulutuksessa tai ylemmässä ammatillisessa koulutuksessa (ISCED-tasoilla 5 ja 6) olevat opiskelijat ja harjoittelijat;
- (b) korkeakoulut sellaisina kuin jäsenvaltiot määrittävät ne;
- (c) kyseisten oppilaitosten opetus- ja hallintohenkilöstö;
- (d) korkea-asteen koulutukseen tai sen järjestämiseen osallistuvien tahojen järjestöt ja edustajat asiaankuuluvat opiskelijoiden, yliopistojen, opettajien ja harjoittelijoiden järjestöt mukaan luettuina;
- (e) yritykset, työmarkkinaosapuolet ja muut työelämän edustajat;
- (f) yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla vastaavat julkiset ja yksityiset organisaatiot;
- (g) elinikäiseen oppimiseen liittyviä kysymyksiä tarkastelevat tutkimuskeskukset ja -elimet.

23 artikla

Toiminnalliset tavoitteet

Edellä 1 ja 2 artiklassa vahvistettujen integroidun ohjelman tavoitteiden lisäksi Erasmus-ohjelman toiminnallisena tavoitteena on

- (a) lisätä opiskelijoiden ja opetushenkilöstön liikkuvuuden määrää ja kehittää sen laatua kaikkialla Euroopassa, jotta voidaan saavuttaa tavoite, joka koskee vähintään 3 miljoonan yksittäisen henkilön osallistumista Erasmus-ohjelman tai sitä edeltäneiden ohjelmien yhteydessä järjestettyihin opiskelijoiden liikkuvuustoimiin vuoteen 2011 mennessä;
- (b) lisätä Euroopassa sijaitsevien korkeakoulujen monenvälisen yhteistyön määrää ja kehittää sen laatua;
- (c) lisätä korkea-asteen koulutuksesta ja korkea-asteen ammatillisesta jatkokoulutuksesta saatavien tutkintojen lähentymistä toisiinsa;
- (d) lisätä korkeakoulujen ja yritysten välistä yhteistyötä.

Toimet

1. Erasmus-ohjelmasta voidaan tukea seuraavia toimia:
 - (a) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilöiden liikkuvuus. Liikkuvuustoimintoja voivat olla
 - i) opiskelijoiden opiskelu tai ammatillinen koulutus ulkomailla sijaitsevissa korkeakouluissa sekä harjoittelujaksot yrityksissä, koulutuskeskuksissa tai muissa organisaatioissa;
 - ii) korkeakoulujen opetushenkilöstön liikkuvuus, jonka tarkoituksena on opettaminen tai kouluttautuminen ulkomailla sijaitsevassa kumppanilaitoksessa;
 - iii) korkeakoulujen muun henkilöstön tai yritysten henkilöstön liikkuvuus, jonka tarkoituksena on kouluttautuminen tai opettaminen;
 - iv) monenväliseltä pohjalta järjestetyt Erasmus-intensiiviohjelmat.

Tukea voidaan myöntää myös lähetäville ja vastaanottaville korkeakouluille tai yrityksille toimiin, joilla varmistetaan laatu liikkuvuusjärjestelyjen kaikissa vaiheissa kielivalmennus mukaan luettuna.

- (b) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettut yhteishankkeet, jotka kohdistuvat muun muassa innovointiin ja kokeiluihin erityisten ja toiminnallisten tavoitteiden yhteydessä mainituilla aloilla;
 - (c) edellä 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettut korkeakoulujen yhteenliittymien johtamat verkostot, jotka edustavat jotakin tieteenalaa tai useita tieteenaloja yhdistävää alaa ('temaattiset Erasmus-verkostot') ja jotka pyrkivät kehittämään uusia oppimiskäsitteitä ja -taitoja. Verkostoissa voi olla mukana myös muiden julkisten tahojen, yritysten tai järjestöjen edustajia;
 - (d) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettut muut aloitteet, joilla pyritään edistämään Erasmus-ohjelman tavoitteita ('liitännäistoimenpiteet').
2. Edellä 1 kohdan a alakohdan i alakohdan mukaiseen liikkuvuuteen osallistuvia henkilöitä ('Erasmus-opiskelijoita') voivat olla
 - (a) korkeakoulujen opiskelijat, jotka suorittuaan opinnoistaan ainakin ensimmäisen vuoden suorittavat opintojakson toisessa jäsenvaltiossa Erasmus-ohjelman liikkuvuustoimen puitteissa riippumatta siitä, myönnetäänkö heille taloudellista tukea tästä ohjelmasta. Kyseiset jaksot on tunnustettava täysimääräisesti lähetävien ja vastaanottavien oppilaitosten välisissä sopimuksissa. Vastaanottavat oppilaitokset eivät saa periä lukukausimaksuja kyseisiltä opiskelijoilta;
 - (b) opiskelijat, jotka ovat kirjoittautuneet yhteisiin master-ohjelmiin toisessa maassa kuin siinä, jossa he ovat suorittaneet alemman korkeakoulututkinnon;

- (c) korkeakoulujen opiskelijat, jotka osallistuvat harjoitteluun yrityksissä tai koulutuskeskuksissa.
3. Edellä olevassa 1 kohdassa säädettyjen toimien toteuttamista koskevista yksityiskohdista päätetään 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

25 artikla

Talousarvio

Vähintään 85 prosenttia Erasmus-ohjelmaan varatusta talousarviosta on käytettävä 24 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun liikkuvuuden tukemiseen.

26 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Komissio päättää Erasmus-ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista seuraavassa mainittuja seikkoja koskevista toimenpiteistä 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen:
- (a) vuotuinen työsuunnitelma;
 - (b) vuotuinen talousarvio ja varojen jakautuminen Erasmus-ohjelman eri toimien kesken;
 - (c) Erasmus-ohjelman täytäntöönpanoa koskevat yleisohjeet, valintaperusteet ja menettelyt;
 - (d) varojen jakautuminen jäsenvaltioiden kesken niiden toimien osalta, joita hallinnoidaan kansallisten toimistojen kautta liitteessä vahvistetulla tavalla;
 - (e) ohjelman seuranta- ja arviointimenettelyt sekä tulosten levitykseen ja siirtoon liittyvät järjestelyt.
2. Kaikista Erasmus-ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä, jotka koskevat muita kuin tämän artiklan 1 kohdassa yksilöityjä seikkoja, päätetään 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

III luku

Leonardo da Vinci -ohjelma

27 artikla

Leonardo da Vinci -ohjelman kohderyhmät

Leonardo da Vinci -ohjelma on integroidun ohjelman puitteissa suunnattu erityisesti seuraaville:

- (a) ammatillisessa koulutuksessa olevat nuoret ylemmän keskiasteen päättymiseen (ISCED-taso 3) asti;
- (b) ammatillisessa jatko- ja täydennyskoulutuksessa (ISCED-taso 4) olevat oppijat;
- (c) työmarkkinoilla olevat henkilöt;
- (d) koulutuksen tarjoajat Leonardo da Vinci -ohjelman soveltamisalaan kuuluvilla aloilla;
- (e) kyseisten koulutuksen tarjoajien opetus- ja hallinto henkilöstö;
- (f) ammatilliseen koulutukseen tai sen järjestämiseen osallistuvien tahojen järjestöt ja edustajat harjoittelijoiden, vanhempien ja opettajien järjestöt mukaan luettuina;
- (g) yritykset, työmarkkinaosapuolet ja muut työelämän edustajat kauppakamarit ja muut kauppajärjestöt mukaan luettuina;
- (h) elinikäisen oppimisen alan ohjausta, neuvontaa ja tietopalveluita tarjoavat elimet;
- (i) elinikäisen oppimisen järjestelmistä ja toimintalinjoista vastaavat henkilöt ja elimet paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;
- (j) elinikäiseen oppimiseen liittyviä kysymyksiä tarkastelevat tutkimuskeskukset ja -elimet;
- (k) voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, vapaaehtoisjärjestöt ja valtioista riippumattomat järjestöt.

28 artikla

Toiminnalliset tavoitteet

Edellä 1 ja 2 artiklassa vahvistettujen integroidun ohjelman tavoitteiden lisäksi Leonardo da Vinci -ohjelman toiminnallisena tavoitteena on

- (a) lisätä ammatilliseen perus- ja jatkokoulutukseen ja sen järjestämiseen osallistuvien henkilöiden liikkuvuuden määrää ja kehittää sen laatua kaikkialla Euroopassa, jotta yritysharjoittelujen määrää voidaan lisätä vähintään 150 000 harjoittelujaksoon vuodessa integroidun ohjelman päättymiseen mennessä;
- (b) lisätä koulutuksen tarjoajien, yritysten, työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien tahojen välisen yhteistyön määrää ja kehittää sen laatua kaikkialla Euroopassa;
- (c) mahdollistaa ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen innovatiivisten toimintatapojen kehittäminen sekä niiden siirto myös muihin osallistujamaihin;
- (d) lisätä tutkinto- ja pätevyysvaatimusten avoimuutta ja tunnustamista epävirallisen koulutuksen ja arkioppimisen yhteydessä hankitut taidot ja pätevyudet mukaan luettuina.

29 artikla

Toimet

1. Leonardo da Vinci -ohjelmasta voidaan tukea seuraavia toimia:

- (a) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilöiden liikkuvuus. Tällaisen liikkuvuuden järjestämiseksi tai organisoimiseksi on otettava käyttöön tarvittavat valmistelevat toimet, ja on pyrittävä varmistamaan, että liikkuvuustoimiin osallistuvia henkilöitä valvotaan riittävästi ja he saavat asianmukaista tukea. Liikkuvuustoimia voivat olla
 - i) kansainväliset harjoittelut yrityksissä tai koulutuslaitoksissa;
 - ii) harjoittelut ja vaihdot, joiden tarkoituksena on kouluttajien ja ammatinvalinnanohjaajien sekä oppilaitoksista ja yritysten koulutussuunnittelusta ja uraneuvonnasta vastuussa olevien tahojen ammatillinen kehittyminen;
- (b) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut kumppanuudet, jotka kohdistuvat osallistuvien organisaatioiden yhteisiin kiinnostuksen aiheisiin;
- (c) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetut monenväliset hankkeet, erityisesti jos niiden tarkoituksena on koulutusjärjestelmien kehittäminen siirtämällä innovointia, joka koskee eri yhteyksissä kehitettyjen innovatiivisten tuotteiden ja prosessien kielellistä, kulttuurista ja lainsäädännöllistä mukauttamista jäsenvaltion tarpeisiin;
- (d) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on koulutusjärjestelmien parantaminen innovaatioita ja hyviä toimintatapoja kehittämällä ja siirtämällä;

- (e) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut asiantuntijoiden ja organisaatioiden temaattiset verkostot, joissa käsitellään ammatilliseen koulutukseen liittyviä erityiskysymyksiä;
 - (f) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetut muut aloitteet, joilla pyritään edistämään Leonardo da Vinci -ohjelman tavoitteita ('liitännäistoimenpiteet').
2. Näiden toimien toteuttamista koskevista yksityiskohdista päätetään 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

30 artikla

Talousarvio

Vähintään 75 prosenttia Leonardo da Vinci -ohjelmaan varatusta talousarviosta on käytettävä 29 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun liikkuvuuden tukemiseen.

31 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Komissio päättää Leonardo da Vinci -ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista seuraavassa mainittuja seikkoja koskevista toimenpiteistä 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen:
- (a) vuotuinen työsuunnitelma;
 - (b) vuotuinen talousarvio ja varojen jakautuminen Leonardo da Vinci -ohjelman eri toimien kesken;
 - (c) Leonardo da Vinci -ohjelman täytäntöönpanoa koskevat yleisohjeet, valintaperusteet ja menettelyt;
 - (d) varojen jakautuminen jäsenvaltioiden kesken niiden toimien osalta, joita hallinnoidaan kansallisten toimistojen kautta liitteessä vahvistetulla tavalla;
 - (e) ohjelman seuranta- ja arviointimenettelyt sekä tulosten levitykseen ja siirtoon liittyvät järjestelyt.
2. Kaikista Leonardo da Vinci -ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä, jotka koskevat muita kuin tämän artiklan 1 kohdassa yksilöityjä seikkoja, päätetään 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

IV luku

Grundtvig-ohjelma

32 artikla

Grundtvig-ohjelman kohderyhmät

Grundtvig-ohjelma on integroidun ohjelman puitteissa suunnattu erityisesti seuraaville:

- (a) aikuiskoulutusopiskelijat;
- (b) aikuiskoulutuksen tarjoajat;
- (c) kyseisten koulutuksen tarjoajien opetus- ja hallintohenkilöstö sekä muut aikuiskoulutuksen alalla toimivat organisaatiot;
- (d) aikuiskoulutushenkilöstön perus- ja jatkokoulutuksen parissa toimivat laitokset;
- (e) aikuiskoulutukseen tai sen järjestämiseen osallistuvien tahojen järjestöt ja edustajat oppijoiden ja opettajien järjestöt mukaan luettuina;
- (f) aikuiskoulutusalan ohjausta, neuvontaa ja tietopalveluita tarjoavat elimet;
- (g) aikuiskoulutusalan järjestelmistä ja toimintalinjoista vastaavat henkilöt ja elimet paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;
- (h) aikuiskoulutukseen liittyviä kysymyksiä tarkastelevat tutkimuskeskukset ja -elimet;
- (i) yritykset;
- (j) voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, vapaaehtoisjärjestöt ja valtioista riippumattomat järjestöt;
- (k) korkeakoulut.

33 artikla

Toiminnalliset tavoitteet

Edellä 1 ja 2 artiklassa vahvistettujen integroidun ohjelman tavoitteiden lisäksi Grundtvig-ohjelman toiminnallisena tavoitteena on

- (a) lisätä aikuiskoulutukseen ja sen järjestämiseen osallistuvien henkilöiden liikkuvuuden määrää ja kehittää sen laatua kaikkialla Euroopassa, jotta vuoteen 2013 mennessä voidaan vuosittain tukea vähintään 25 000 henkilön liikkuvuutta;
- (b) lisätä aikuiskoulutukseen osallistuvien organisaatioiden välisen yhteistyön määrää ja kehittää sen laatua kaikkialla Euroopassa;

- (c) mahdollistaa aikuiskoulutusalan innovatiivisten toimintatapojen kehittäminen ja niiden siirtäminen myös muihin osallistujamaihin;
- (d) varmistaa, että henkilöille, jotka kuuluvat muita heikommassa asemassa oleviin sosiaaliryhmiin ja yhteiskunnan marginaaliryhmiin, etenkin koulunkäyntinsä ennen perustutkintoa keskeyttäneille, tarjotaan vaihtoehtoisia mahdollisuuksia osallistua aikuiskoulutukseen;
- (e) kehittää pedagogisia menetelmiä ja aikuiskoulutusorganisaatioiden hallintoa.

34 artikla

Toimet

1. Grundtvig-ohjelmasta voidaan tukea seuraavia toimia:

- (a) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilöiden liikkuvuus. Tällaisen liikkuvuuden järjestämiseksi tai organisoimiseksi on otettava käyttöön tarvittavat valmistelevat toimet, ja on pyrittävä varmistamaan, että liikkuvuustoimintoihin osallistuvia henkilöitä valvotaan riittävästi ja he saavat asianmukaista tukea. Liikkuvuustoimintoja voivat olla viralliseen ja epäviralliseen aikuiskoulutukseen osallistuvien vierailut, harjoittelut, avustajapaikat ja vaihdot aikuiskoulutushenkilöstön koulutus ja ammatillinen kehittyminen mukaan luettuina.
- (b) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut kumppanuudet, joita kutsutaan 'Grundtvig-oppimiskumppanuuksiksi' ja jotka kohdistuvat aiheisiin, jotka kiinnostavat kaikkia osallistuvia organisaatioita;
- (c) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on aikuiskoulutusjärjestelmien parantaminen innovaatioita ja hyviä toimintatapoja kehittämällä ja siirtämällä;
- (d) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut asiantuntijoiden ja organisaatioiden temaattiset verkostot, joita kutsutaan 'Grundtvig-verkostoiksi' ja joissa käsitellään erityisesti seuraavia kysymyksiä:
 - i) aikuiskoulutuksen kehittäminen verkostoa koskevan tieteen- tai ainealan taikka hallintoon liittyvän näkökohdan osalta;
 - ii) hyvien toimintatapojen sekä innovaatioiden kartoittaminen ja levitys;
 - iii) sisältötuen tarjoaminen muiden perustamille hankkeille ja kumppanuuksille ja tällaisten hankkeiden ja kumppanuuksien välisten yhteyksien mahdollistaminen;
 - iv) tarveanalyysin ja laadunvarmistuksen kehittämisen edistäminen aikuiskoulutuksessa.
- (e) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetut muut aloitteet, joilla pyritään edistämään Grundtvig-ohjelman tavoitteita ('liitännäistoimenpiteet').

2. Näiden toimien toteuttamista koskevista yksityiskohdista päätetään 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

35 artikla

Talousarvio

Vähintään 60 prosenttia Grundtvig-ohjelmaan varatusta talousarviosta on käytettävä 34 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen liikkuvuuden ja kumppanuuksien tukemiseen.

36 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Komissio päättää Grundtvig-ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista seuraavassa mainittuja seikkoja koskevista toimenpiteistä 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen:
 - (a) vuotuinen työsuunnitelma;
 - (b) vuotuinen talousarvio ja varojen jakautuminen Grundtvig-ohjelman eri toimien kesken;
 - (c) Grundtvig-ohjelman täytäntöönpanoa koskevat yleisohjeet, valintaperusteet ja menettelyt;
 - (d) varojen jakautuminen jäsenvaltioiden kesken niiden toimien osalta, joita hallinnoidaan kansallisten toimistojen kautta liitteessä vahvistetulla tavalla;
 - (e) ohjelman seuranta- ja arviointimenettelyt sekä tulosten levitykseen ja siirtoon liittyvät järjestelyt.
2. Kaikista Grundtvig-ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä, jotka koskevat muita kuin tämän artiklan 1 kohdassa yksilöityjä seikkoja, päätetään 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

V luku

Poikittaisohjelma

37 artikla

Toiminnalliset tavoitteet

Edellä 1 ja 2 artiklassa vahvistettujen integroidun ohjelman yleisten tavoitteiden lisäksi poikittaisohjelman toiminnallisena tavoitteena on

- (a) tukea elinikäistä oppimista koskevan politiikan kehittämistä Euroopan tasolla ottaen huomioon etenkin Lissabonin, Bolognan ja Kööpenhaminan prosessit ja niiden seuraajat;
- (b) varmistaa vertailukelpoisten tietojen, tilastojen ja analyysien riittävä saatavuus elinikäistä oppimista koskevan politiikan kehittämisen tueksi;
- (c) seurata elinikäisen oppimisen tavoitteiden saavuttamisen edistymistä ja kartoittaa alat, joihin on kiinnitettävä erityistä huomiota;
- (d) edistää kieltenoppimista ja tukea kielellistä monimuotoisuutta jäsenvaltioissa;
- (e) tukea tieto- ja viestintäteknikkaan perustuvien elinikäiseen oppimiseen sovellettavien innovatiivisten sisältöjen, palveluiden, pedagogisten menetelmien ja toimintatapojen kehittämistä;
- (f) varmistaa, että integroidun ohjelman tulokset kartoitetaan asianmukaisesti, niitä tuodaan esille ja niitä sovelletaan laajalti.

38 artikla

Toimet

1. Edellä 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun avaintoimen yhteydessä voidaan tukea seuraavia toimia:
 - (a) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu henkilöiden liikkuvuus kansallisten, alue- ja paikallisviranomaisten nimeämien asiantuntijoiden ja virkamiesten, koulutuslaitosten ja neuvontapalvelujen johtajien sekä työmarkkinaosapuolten opintokäynnit mukaan luettuina;
 - (b) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on yhteisön tasolla kehitettyjen poliittisten ehdotusten valmistelu ja testaaminen;
 - (c) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut monenväliset yhteistyöverkostot, joissa asiantuntijat ja/tai laitokset työstävät yhdessä poliittisia kysymyksiä. Tällaisia verkostoja voivat olla

- i) temaattiset verkostot, joissa käsitellään elinikäisen oppimisen sisältöön tai menetelmiin ja toimintalinjoihin liittyviä kysymyksiä. Verkostot voivat tarkastella, vaihtaa, kartoittaa ja analysoida hyviä toimintatapoja ja innovaatioita sekä tehdä ehdotuksia tällaisten toimintatapojen paremmasta ja laajemmasta hyödyntämisestä kaikissa jäsenvaltioissa;
 - ii) poliittisia kysymyksiä käsittelevät pysyvät konferenssit, joiden tarkoituksena on elinikäisen oppimisen strategisia aiheita koskevien toimintalinjojen koordinointi yhteisön tasolla;
 - (d) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettu elinikäiseen oppimiseen liittyvien toimintalinjojen ja järjestelmien tarkastelu ja analysointi, joka voi käsittää seuraavia:
 - i) selvitykset ja vertailevat tutkimukset;
 - ii) indikaattorien ja tilastotutkimusten kehittäminen mukaan luettuna elinikäisen oppimisen alalla yhteistyössä Eurostatin kanssa tehtävän työn tukeminen;
 - iii) Eurydice-tietoverkon toiminnan tukeminen ja komission perustaman eurooppalaisen Eurydice-yksikön rahoittaminen;
 - (e) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetut toimet, joilla tuetaan tutkinto- ja pätevyysvaatimusten avoimuutta ja tunnustamista epävirallisen koulutuksen ja arkioppimisen yhteydessä hankitut taidot ja pätevyudet mukaan luettuina, opiskelijoiden liikkuvuutta käsitteleviä tietopalveluita ja ohjausta sekä laadunvarmistusyhteistyötä; näitä toimia voivat olla
 - i) organisaatioverkostot, joilla edistetään liikkuvuutta ja opintosuoritusten tunnustamista, esimerkiksi Euroguidance ja tutkintotodistusten tunnustamisen kansalliset tiedotuskeskukset (NARIC);
 - ii) tuki kansainvälisille verkkopalveluille (esimerkiksi Ploteus);
 - iii) Europass-aloitteen yhteydessä toteutettavat toimet yhteisestä tutkinto- ja pätevyysvaatimuksia selkeyttävästä järjestelystä tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen XXX mukaisesti.
 - (f) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetut muut aloitteet, joilla pyritään edistämään 2 artiklan 2 kohdan a alakodassa tarkoitetun avaintoimen tavoitteita ('liitännäistoimenpiteet').
2. Edellä olevan 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun avaintoimen yhteydessä voidaan tukea seuraavia strategisia toimia, joiden tarkoituksena on käsitellä useamman kuin yhden elämänvaiheen opetus- ja koulutustarpeita:
- (a) edellä olevan 5 artiklan 1 alakohdan e alakohdassa tarkoitetut monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on muun muassa
 - i) uusien kieltenopetusmateriaalien, myös online-kurssien, ja kielitaidon testaamisessa käytettävien välineiden kehittäminen;

- ii) kieltenopettajien koulutuksessa käytettävien välineiden ja kurssien kehittäminen;
 - (b) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut verkostot kieltenopiskelun ja kielellisen monimuotoisuuden aloilla;
 - (c) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetut muut aloitteet, jotka ovat integroidun ohjelman tavoitteiden mukaisia, mukaan luettuina toimet, joilla kieltenoppimisen vetovoimaa lisätään oppijoiden keskuudessa joukkotiedotusvälineiden ja/tai markkinointi-, mainos- ja tiedotuskampanjoiden avulla, sekä konferenssit, selvitykset ja tilastolliset indikaattorit kieltenopiskelun ja kielellisen monimuotoisuuden aloilla.
3. Edellä olevan 2 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetun avaintoimen yhteydessä voidaan tukea seuraavia toimia:
- (a) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on innovatiivisten menetelmien, sisältöjen, palvelujen ja toimintaympäristöjen kehittäminen ja levitys;
 - (b) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut verkostot, joiden tarkoituksena on tietämyksen, kokemusten ja hyvien toimintatapojen jakaminen ja vaihto;
 - (c) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetut muut toimet, joiden tarkoituksena on elinikäisen oppimisen toimintalinjojen ja -tapojen parantaminen ja joita voivat olla menetelmät arviointia, seuranta, vertaisarviointia, laadun parantamista sekä teknisten ja pedagogisten kehityssuuntauksien analysointia varten.
4. Edellä olevan 2 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun avaintoimen yhteydessä voidaan tukea seuraavia toimia:
- (a) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetut yksipuoliset ja kansalliset hankkeet;
 - (b) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut monenväliset hankkeet, joiden tarkoituksena on muun muassa
 - i) innovatiivisten tuotteiden ja prosessien hyödyntämisen ja soveltamisen tukeminen;
 - ii) saman alan hankkeiden välisen yhteistyön edistäminen;
 - iii) levitysmenetelmiin liittyvien hyvien toimintatapojen kehittäminen;
 - (c) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettu viitemateriaalin kehittäminen, johon voi sisältyä asiaankuuluvien levitystä, tulosten hyödyntämistä ja hyvien toimintatapojen vaihtoa koskevien tilastotietojen ja selvitysten kokoaminen.

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Komissio päättää poikittaisohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista seuraavassa mainittuja seikkoja koskevista toimenpiteistä 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen:
 - (a) vuotuinen työsuunnitelma sekä valintaperusteet ja -menettelyt;
 - (b) vuotuinen talousarvio ja varojen jakautuminen poikittaisohjelman eri toimien kesken;
 - (c) poikittaisohjelman ja sen avaintoimien täytäntöönpanoa koskevat ohjeet;
 - (d) varojen jakautuminen jäsenvaltioiden kesken niiden toimien osalta, joita hallinnoidaan kansallisten toimistojen kautta liitteessä vahvistetulla tavalla;
 - (e) ohjelman seuranta- ja arviointimenettelyt sekä tulosten levitykseen ja siirtoon liittyvät järjestelyt.
2. Kaikista poikittaisohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä, jotka koskevat muita kuin tämän artiklan 1 kohdassa yksilöityjä seikkoja, päätetään 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

VI luku

Jean Monnet -ohjelma

40 artikla

Jean Monnet -ohjelman kohderyhmät

Jean Monnet -ohjelma on integroidun ohjelman ja liitteen puitteissa suunnattu erityisesti seuraaville:

- (a) korkea-asteen koulutuksessa (ISCED-tasot 5 ja 6) yhteisössä ja sen ulkopuolella olevat Euroopan yhdentymiseen erikoistuneet opiskelijat ja tutkijat;
- (b) yhteisössä tai sen ulkopuolella sijaitsevat korkeakoulut;
- (c) kyseisten oppilaitosten opetus- ja hallintohenkilöstö;
- (d) koulutukseen tai sen järjestämiseen yhteisössä tai sen ulkopuolella osallistuvien tahojen järjestöt ja edustajat;
- (e) yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla vastaavat julkiset ja yksityiset organisaatiot;
- (f) Euroopan yhdentymiseen liittyviä kysymyksiä käsittelevät tutkimuskeskukset ja elimet yhteisössä ja sen ulkopuolella.

41 artikla

Toiminnalliset tavoitteet

Edellä olevassa 1 ja 2 artiklassa vahvistettujen integroidun ohjelman yleisten tavoitteiden lisäksi Jean Monnet -ohjelman toiminnallisena tavoitteena on

- (a) lisätä Euroopan yhdentymistä käsittelevän opetuksen, tutkimuksen ja pohdinnan korkealaatuisuutta korkeakouluissa yhteisössä ja sen ulkopuolella;
- (b) lisätä tiedeasiantuntijoiden ja yleensä unionin kansalaisten tietämystä ja tietoisuutta Euroopan yhdentymistä koskevista aiheista;
- (c) tukea Euroopan yhdentymiseen liittyviin kysymyksiin erikoistuneita keskeisiä eurooppalaisia laitoksia;
- (d) tukea koulutuslalla toimivien korkealaatuisten eurooppalaisten järjestöjen toimintaa.

42 artikla

Toimet

1. Edellä olevan 2 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettun avaintoimen yhteydessä voidaan tukea seuraavia toimia:
 - (a) edellä olevan 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettut yksipuoliset ja kansalliset hankkeet, joita voivat olla
 - i) Jean Monnet -oppituolit, -osaamiskeskukset ja -opetusmoduulit;
 - ii) Euroopan yhdentymiseen erikoistuneiden professorien, muiden korkeasteen opettajien ja tutkijoiden järjestöt;
 - iii) tuki Euroopan yhdentymisen tutkimukseen erikoistuneille nuorille tutkijoille;
 - iv) yhteisöä käsittelevät tiedotus- ja tutkimustoimet, joiden tarkoituksena on edistää Euroopan yhdentymisprosessia koskevaa keskustelua, pohdintaa ja tietämystä;
 - (b) edellä olevan 5 artiklan 1 alakohdan e alakohdassa tarkoitettut monenväliset hankkeet ja verkostot, joihin voi sisältyä tuki Euroopan yhdentymistä käsittelevien monenvälisten tutkimusryhmien perustamiseen.
2. Edellä olevan 2 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettun avaintoimen yhteydessä voidaan myöntää 5 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuja toiminta-avustuksia seuraaville Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistäville laitoksille:
 - (a) College of Europe (Brüggen ja Natolinin laitokset);
 - (b) Firenzen yliopistollinen Eurooppa-instituutti;
 - (c) Maastrichtin julkisoikeudellinen Eurooppa-instituutti;
 - (d) Eurooppa-oikeuden akatemia, Trier.
3. Edellä olevan 2 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettun avaintoimen yhteydessä voidaan myöntää 5 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuja toiminta-avustuksia yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen aloilla toimiville eurooppalaisille laitoksille ja yhdistyksille.
4. Avustukset voidaan myöntää vuosittain tai kumppanuudesta komission kanssa tehdyn uusittavan puitesopimuksen pohjalta.

43 artikla

Talousarvio

Jean Monnet -ohjelmaan varatusta talousarviosta on käytettävä vähintään 28 prosenttia 2 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun avaintoimeen, vähintään 44 prosenttia 2 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun avaintoimeen ja vähintään 18 prosenttia 2 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun avaintoimeen.

Täytäntöönpanotoimenpiteet

1. Komissio päättää Jean Monnet -ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista seuraavassa mainittuja seikkoja koskevista toimenpiteistä 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua hallintomenettelyä noudattaen:
 - (a) vuotuinen työsuunnitelma sekä valintaperusteet ja -menettelyt;
 - (b) vuotuinen talousarvio ja varojen jakautuminen Jean Monnet -ohjelman eri toimien kesken;
 - (c) Jean Monnet -ohjelman ja sen avaintoimien täytäntöönpanoa koskevat ohjeet;
 - (d) ohjelman seuranta- ja arviointimenettelyt sekä tulosten levitykseen ja siirtoon liittyvät järjestelyt.
2. Kaikista Jean Monnet -ohjelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä, jotka koskevat muita kuin tämän artiklan 1 kohdassa yksilöityjä seikkoja, päätetään 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

III OSASTO

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

45 artikla

Siirtymäsäännös

Toimia, jotka käynnistetään ennen 31 päivää joulukuuta 2006 päätöksen 382/1999/EY²⁸, päätöksen N:o 253/2000/EY²⁹, päätöksen N:o 2318/2003/EY³⁰, päätöksen N:o 791/2004/EY³¹ tai päätöksen N:o [Europass]³² perusteella, on hallinnoitava kyseisten päätösten säännösten mukaisesti, mutta kyseisissä päätöksissä perustetut komiteat korvataan tämän päätöksen 10 artiklassa perustetulla komitealla.

46 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä [...] päivänä [...]kuuta .

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

²⁸ EYVL L 146, 11.6.1999, s. 33.

²⁹ EYVL L 28, 3.2.2000, s. 1.

³⁰ EUVL L 345, 31.12.2003, s. 9.

³¹ EUVL L 138, 30.4.2004, s. 31.

³² EUVL

LIITE

HALLINNOLLISET JA RAHOITUSSÄÄNNÖKSET

A Hallinnolliset säännökset

Integroituun ohjelmaan sisältyvien toimintojen ehdottamis- ja valintamenettelyt ovat seuraavat:

1. Kansallisen toimiston kautta hallinnoitavat menettelyt

1.1 Menettely nro 1

Seuraavat toimet, joita koskevat valintapäätökset tekee asianomainen kansallinen toimisto, käsitellään kansallisen toimiston hallinnoiman menettelyn nro 1 mukaisesti:

- (a) 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu elinikäiseen oppimiseen osallistuvien henkilöiden kansainvälinen liikkuvuus Euroopassa;
- (b) 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut kahden- ja monenväliset kumppanuudet;
- (c) ne 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetut yksipuoliset ja kansalliset hankkeet, jotka rahoitetaan 38 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Kyseisiä toimia koskevat tukihakemukset osoitetaan asianomaisille kansallisille toimistoille, jotka jäsenvaltiot ovat nimenneet 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti. Kansalliset toimistot suorittavat valinnan ja myöntävät tukea päätöksen 9, 21, 26, 31, 36 ja 39 artiklan mukaisesti laadittavien yleisohjeiden mukaisesti valituille hakijoille. Kansalliset toimistot jakavat avustukset tuensaajille omissa jäsenvaltioissaan. Kukaan kahden- tai monenvälisen kumppanuuden jäsen saa rahoituksen suoraan omalta kansalliselta toimistoltaan.

1.2 Menettely nro 2

Seuraava toimi, jota koskevat valintapäätökset tekee komissio mutta johon liittyvät arviointi- ja sopimusmenettelyt hoitaa asianomainen kansallinen toimisto, käsitellään kansallisen toimiston hallinnoiman menettelyn nro 2 mukaisesti:

- edellä olevan 5 artiklan 1 alakohdan c alakohdassa tarkoitetut monenväliset hankkeet.

Kyseistä toimea koskevat tukihakemukset osoitetaan asianomaiselle kansalliselle toimistolle, jonka hankkeen koordinaattorin jäsenvaltio on nimennyt 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti. Hankkeen koordinaattorin jäsenvaltion kansallinen toimisto arvioi hakemukset ja toimittaa komissiolle luettelon jatkoon selvinneistä hakemuksista, joita se ehdottaa hyväksyttäväksi. Komissio tekee päätöksen ehdotetun luettelon pohjalta, ja tämän jälkeen kansallinen toimisto myöntää asianmukaisen tuen 31 artiklan mukaisesti laadittavien yleisohjeiden mukaisesti valituille hakijoille. Koordinoijan jäsenvaltion kansallinen toimisto ottaa yhteyttä hankekumppanien maiden kansallisiin toimistoihin ennen jatkoon selvinneiden

luettelon toimittamista komissiolle. Kansalliset toimistot jakavat avustukset valittujen hankkeiden koordinaattoreille jäsenvaltioissaan, ja nämä ovat vastuussa varojen jakamisesta hankkeisiin osallistuville kumppaneille.

2. Komission hallinnoima menettely

Seuraavat toimet, joita koskevat ehdotukset toimitetaan komissiolle ja joita koskevat valintapäätökset tekee komissio, käsitellään komission hallinnoimassa menettelyssä:

- (a) 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetut yksipuoliset ja kansalliset hankkeet lukuun ottamatta hankkeita, jotka rahoitetaan 38 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti;
- (b) 5 artiklan 1 alakohdan e alakohdassa tarkoitetut monenväliset hankkeet ja verkostot;
- (c) 5 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetut elinikäiseen oppimiseen liittyvien toimintalinjojen ja järjestelmien tarkastelu ja analysointi, viitemateriaalin – tutkimusten, tilastojen, analyysien ja indikaattorien – kehittäminen, sekä tutkintojen ja aiemman oppimisen avoimuutta ja tunnustamista tukevat toimet;
- (d) 5 artiklan 1 alakohdan g alakohdassa tarkoitetut toiminta-avustukset;
- (e) 5 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetut muut aloitteet, joilla pyritään edistämään integroidun ohjelman tavoitteita ('liitännäistoimenpiteet').

Kyseisiä toimia koskevat tukihakemukset osoitetaan komissiolle, joka suorittaa valinnan ja myöntää tukea päätöksen 9, 21, 26, 31, 36, 39 ja 44 artiklan mukaisesti laadittavien yleisohjeiden mukaisesti valituille hakijoille.

B Rahoitussäännökset

Komissio varmistaa, että tuensaajien taloudelliset ja hallinnolliset velvoitteet ovat oikeassa suhteessa integroidusta ohjelmasta myönnetyn avustuksen määrään. Komissio varmistaa erityisesti, että henkilöiden liikkuvuuteen sovellettavat rahoitussäännöt sekä haku- ja raportointivaatimukset ovat helppokäyttöiset ja riittävän yksinkertaiset, jotta ne eivät rajoita muita heikommassa asemassa olevien henkilöiden ja heidän parissaan työskentelevien laitosten tai organisaatioiden mahdollisuutta osallistua toimintaan.

1. Kansallisen toimiston kautta hallinnoitavat toimet

1.1 Yhteisön rahoitus tässä liitteessä olevan A jakson 1 kohdan mukaisesti kansallisen toimiston kautta hallinnoituihin toimiin jaetaan jäsenvaltioiden kesken noudattaen laskentakaavaa, jonka komissio määrittelee 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti; kaavaan voi sisältyä esimerkiksi seuraavanlaisia seikkoja:

- (a) kullekin jäsenvaltiolle osoitettu vähimmäismäärä, joka määritetään kyseiseen toimeen osoitettujen määrärahojen perusteella;

- (b) jäljelle jäävä osa jaetaan eri jäsenvaltioille seuraavin perustein:
- i) jäsenvaltioiden elinkustannusten välinen ero;
 - ii) välimatka jäsenvaltioiden pääkaupunkien välillä;
 - iii) kyseisen toimen kysynnän taso ja/tai toteutustaso kussakin jäsenvaltiossa;
 - iv) kunkin jäsenvaltion osalta
 - kouluopetuksessa olevien oppilaiden ja näiden opettajien kokonaismäärä 19 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjen Comenius-ohjelman koulujen välisten kumppanuuksien ja liikkuvuustoimien osalta;
 - korkea-asteen opiskelijoiden ja/tai loppututkinnon suorittaneiden kokonaismäärä 24 artiklan 1 kohdan a alakohdan i ja iv alakohdassa säädettyjen Erasmus-ohjelman opiskelijaliikkuvuutta ja intensiiviohjelmiä koskevien toimien osalta;
 - korkeakoulujen opettajien kokonaismäärä 24 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii ja iii alakohdassa säädettyjen opettajille ja muulle henkilöstölle suunnattujen Erasmus-ohjelman liikkuvuustoimien osalta;
 - väestön kokonaismäärä ja 15–35-vuotiaiden määrä suhteessa siihen 29 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa säädettyjen Leonardo da Vinci -ohjelman liikkuvuustoimien, kumppanuuksien sekä kahden- ja monenvälisten hankkeiden osalta;
 - aikuisten kokonaismäärä 34 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjen Grundtvig-ohjelman liikkuvuus- ja kumppanuustoimien osalta.

1.2 Näin jaettuina yhteisön varoja hallinnoivat 6 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetty kansalliset toimistot.

1.3 Komissio toteuttaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tarvittavat toimenpiteet edistääkseen tasapuolista osallistumista yhteisön, kansallisella ja tapauksen mukaan alueellisella tasolla sekä tapauksen mukaan eri oppiaineiden kesken. Näihin toimenpiteisiin varattujen varojen määrä saa olla enintään 5 prosenttia kunkin toimen vuotuisesta talousarviosta.

2. Tuensaajien nimeäminen

Tämän päätöksen 42 artiklan 2 kohdassa luetellut laitokset nimetään integroidun ohjelman mukaisten avustusten saajiksi komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 168 artiklan mukaisesti.

NARIC-verkon, Eurydice-tietoverkon ja Euroguidance-verkon kansalliset yksiköt, ammatillisten tutkintojen kansalliset keskuskeskukset ja kansalliset Europass-keskukset toimivat

ohjelman täytäntöönpanovälineinä kansallisella tasolla neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan sekä komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 38 artiklan mukaisesti.

3. Edunsaajat

Neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 114 artiklan 1 kohdan mukaisesti avustuksia voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle. Avustukset voidaan myöntää apurahoina.

4. Kiinteämääräiset avustukset, yksikkökustannustaulukot ja palkinnot

Kiinteämääräisiä avustuksia ja/tai yksikkökustannustaulukoita, sellaisina kuin niistä säädetään komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 181 artiklan 1 kohdassa, voidaan käyttää 5 artiklassa tarkoitettujen toimien yhteydessä.

Komissio voi myöntää palkintoja integroidun ohjelman puitteissa toteutetuille toiminnoille.

5. Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävät yhteisöt

Kun toiminta-avustuksia myönnetään komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 162 artiklassa määritellyille Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistäville yhteisöille, niihin ei neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 113 artiklan 2 kohdan mukaisesti uusittaessa sovelleta asteittaisen vähentämisen periaatetta.

6. Hakijoiden ammattitaito ja tutkinnot

Komissio voi komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 176 artiklan 2 kohdan mukaisesti päättää, että tietyillä tuensaajaryhmillä on oltava ammattitaidot ja tutkinnot, jotka vaaditaan ehdotetun toimen tai työsuunnitelman saattamiseksi päätökseen.

7. Kolmansista maista olevien kumppaneiden osallistuminen

Kolmansista maista peräisin olevat kumppanit voivat osallistua monenvälisiin hankkeisiin, verkostoihin tai kumppanuuksiin 15 artiklan 2 kohdassa säädettyjen ehtojen mukaisesti, jos komissio tai kyseinen kansallinen toimisto pitää tätä asianmukaisena. Tukea myönnetään tällaisille kumppaneille sen perusteella, missä määrin Euroopan tason lisäarvoa todennäköisesti aiheutuu näiden kumppaneiden osallistumisesta kyseiseen hankkeeseen, verkostoon tai kumppanuuteen.

8. Vähimmäisosuudet

Tämän päätöksen 15 artiklan mukaisesti alakohtaisille ohjelmille osoitettavien vähimmäismäärien on oltava

Comenius-ohjelman osalta 10 %

Erasmus-ohjelman osalta 40 %

Leonardo da Vinci -ohjelman osalta 25 %

Grundtvig-ohjelman osalta 3 %

kyseisessä artiklassa vahvistetuista rahoituspuitteista.

9. Kansalliset toimistot

Yhteisön rahoitustukea myönnetään jäsenvaltioiden 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti perustamien tai nimeämien kansallisten toimistojen toimintaan. Tuki voidaan myöntää toiminta-avustuksina, ja sen määrä saa olla enintään 50 prosenttia kansallisen toimiston hyväksytyyn työohjelman tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 38 artiklan 1 kohdan mukaisesti kansallisen toimiston tehtävät voidaan integroituun ohjelmaan tämän päätöksen 7 artiklan 1 kohdan nojalla osallistuvissa kolmansissa maissa siirtää kansallisille julkisoikeudellisille yhteisöille tai julkisen palvelun tehtäviä suorittaville yksityisoikeudellisille yhteisöille, joihin sovelletaan kyseisen jäsenvaltion lainsäädäntöä.

10. Tekninen apu

Integroidun ohjelman määrärahoilla voidaan kattaa myös ohjelman täytäntöönpanon ja sen tavoitteiden saavuttamisen kannalta välttämättömiin valmistelutoimiin, seurantaan, valvontaan, tilintarkastukseen ja arviointiin liittyviä menoja. Tällaisia voivat olla menot, jotka aiheutuvat etenkin selvityksistä, kokouksista, tiedotuksesta, julkaisuista, tietojenvaihdossa käytettävistä tietoteknisistä verkoista sekä muusta teknisestä ja hallinnollisesta avusta, johon komissio voi joutua turvautumaan ohjelman täytäntöönpanemiseksi.

11. Petostentorjuntasäännökset

Päätöksen 9, 21, 26, 31, 36, 39 ja 44 artiklan mukaisesti tehdyissä komission päätöksissä säädetään ja niistä aiheutuvissa sopimuksissa sekä ohjelmaan osallistuvien kolmansien maiden kanssa tehtävissä sopimuksissa määrätään erityisesti komission (tai sen valtuuttaman edustajan) ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) toteuttamasta seurannasta ja varainhoidon valvonnasta sekä tilintarkastustuomioistuimen tarvittaessa itse paikalla tekemistä tarkastuksista. Valvonta voidaan toteuttaa sekä kansallisten toimistojen että avustusten saajien kanssa.

Toiminta-avustuksen saajan on säilytettävä komission saatavilla kaikki kyseisenä avustusvuonna aiheutuneita menoja koskevat tositteet, myös tarkastettu tilinpäätös, viiden vuoden ajan viimeisestä maksusta. Avustuksen saajan on varmistettava, että tapauksen mukaan kumppaneiden tai jäsenten hallussa olevat tositteet toimitetaan komission saataville.

Komissio voi tarkastaa joko oman henkilöstönsä toimesta tai nimeämänsä ulkopuolisen tahon välityksellä, miten avustus on käytetty. Tarkastuksia voidaan toimittaa koko sopimuskauden ajan ja viisi vuotta loppumaksun suorittamisen jälkeen. Komissio voi tarkastustulosten perusteella tehdä päätöksiä varojen takaisinperinnästä.

Komission henkilöstölle sekä komission valtuuttamille ulkopuolisille henkilöille on järjestettävä asianmukainen pääsy avustuksen saajan tiloihin, ja on huolehdittava siitä, että he saavat käyttöönsä kaikki – myös sähköisessä muodossa olevat – tiedot, joita he tarvitsevat tarkastustensa suorittamisessa.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimella ja Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on samat oikeudet kuin komissiolla, kuten oikeus päästä avustuksen saajan tiloihin ja oikeus tietojen saantiin.

Komissio voi lisäksi suorittaa itse paikalla ohjelmaan liittyviä tarkastuksia ja todentamisia neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 mukaisesti.

Tämän päätöksen mukaisesti rahoitettujen yhteisön toimien yhteydessä asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna väärinkäytöksenä on pidettävä jokaista yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen taikka sopimusvelvoitteen rikkomista, joka johtuu oikeussubjektin teosta tai laiminlyönnistä ja jonka tuloksena aiheutuu tai voisi aiheutua perusteettoman menon takia vahinko yhteisön yleiselle talousarviolle tai yhteisöjen hallinnoimille talousarvioille.

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

Policy area(s):	Education and culture
Activit(y/ies):	Education and training

TITLE OF ACTION: INTEGRATED PROGRAMME IN THE FIELD OF LIFELONG LEARNING

1. BUDGET LINE(S) + HEADING(S)

15 02 02 02 (Integrated Programme); 15 01 04 02 (Integrated Programme administrative expenditure); 15 01 04 30 (Executive Agency Education and Culture)

2. OVERALL FIGURES

2.1. Total allocation for action : € 13,620 million for commitment

2.2. Period of application:

2007-2013

2.3. Overall multiannual estimate of expenditure:

(a) Schedule of commitment appropriations/payment appropriations (financial intervention) *(see point 6.1.1)*

Cash prices € million *(to 3rd decimal place)*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	1,188.387	1,354.122	1,580.870	1,821.283	2,137.838	2,466.274	2,816.497	13,365.271
Payments	934.587	1,259.922	1,525.970	1,763.083	2,068.938	2,383.974	3,428.797	13,365.271

* 2013 et seq for payments

(b) Technical and administrative assistance and support expenditure *(see point 6.1.2)*

Cash prices € million *(to 3rd decimal place)*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	31.413	32.978	36.530	37.317	38.062	38.826	39.603	254.729
Payments	31.413	32.978	36.530	37.317	38.062	38.826	39.603	254.729

* 2013 et seq for payments

Cash prices € million (to 3rd decimal place)

Subtotal a + b	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	1,219.800	1,387.100	1,617.400	1,858.600	2,175.900	2,505.100	2,856.100	13,620.000
Payments	966.000	1,292.900	1,562.500	1,800.400	2,107.000	2,422.800	3,468.400	13,620.000

* 2013 et seq for payments

(c) Overall financial impact of human resources and other administrative expenditure
(see points 7.2 and 7.3)

2004 prices € million (to 3rd decimal place)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Commitments / payments	27.336	29.513	31.691	31.691	31.691	31.691	31.691	215.303

Mixed cash and 2004 prices € million (to 3rd decimal place)

TOTAL a+b+c	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	1,247.136	1,416.613	1,649.091	1,890.291	2,207.591	2,536.791	2,887.791	13,835.303
Payments	993.336	1,322.413	1,594.191	1,832.091	2,138.691	2,454.491	3,500.091	13,835.303

* 2013 et seq for payments

2.4. Compatibility with financial programming and financial perspective

[X] Proposal is compatible with the Commission's February 2004 Communication on the financial perspective 2007-2013 (COM(2004)101).

Proposal will entail reprogramming of the relevant heading in the financial perspective.

Proposal may require application of the provisions of the Interinstitutional Agreement.

2.5. Financial impact on revenue:

[X] Proposal has no financial implications (involves technical aspects regarding implementation of a measure)

OR

Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:

3. BUDGET CHARACTERISTICS

Type of expenditure		New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial perspective
Non-comp	Diff	NO	YES	YES	1.a

4. LEGAL BASIS

Treaty establishing the European Community, Articles 149(4) and 150(4).

5. DESCRIPTION AND GROUNDS

5.1. Need for Community intervention

5.1.1. Objectives pursued

The needs addressed by this programme derive from the challenges facing education and training systems in all Member States to respond to new economic, social and demographic demands, notably:

- In **economic terms**, the main need is to contribute to achievement of the goal set at the Lisbon European Council in 2000 for the European Union to become the most competitive and dynamic knowledge-based economy in the world, in response to globalisation and the challenges of a new knowledge-driven economy. In order to achieve this goal, high-quality education and training systems are essential, as the Barcelona Council recognised in 2002, setting the objective that European education and training systems should become a world quality reference by 2010.
- In **social terms**, as a result of globalisation and new communication technologies on the one hand, and the impact of the European single market on the other, society continues to become more culturally diverse and more interlinked with other societies in Europe and around the world. Education and training are prerequisites to promote greater social cohesion and active citizenship and to fight against exclusion. Equal opportunities must be offered to all citizens in Europe, irrespective of any kind of differences between them. Every effort must be made to provide those who have left education without basic qualifications with alternative second chance opportunities of access to education and training suited to their needs.
- In **demographic terms**, the ageing population of Europe, combined with the increasing need to undertake flexible education and training throughout life in response to new patterns of employment based on greater mobility and more rapid changes of job profiles, represent a significant new challenge for education and training over the coming decade. Modern societies are therefore confronted with the need to offer adequate provisions to face the very diversified demand for education and training supply throughout life.

As a complement to action taken at Member State level, there is an increasingly significant role for European cooperation in tackling the needs outlined above, and the experience of almost two decades of Community programmes in the field of education and training³³ give a strong base on which this proposal builds. The current proposal responds to the emergence of lifelong learning as a paradigm for the organisation of education and training in the knowledge society, and to clear messages from the evaluation and consultation process (see below), by providing for a single integrated programme in the field of lifelong learning, encompassing the current Socrates and Leonardo da Vinci programmes, which will allow for greater synergies, flexibility and efficiency. The integrated programme will contain four sectoral programmes focusing on general school education (Comenius), higher education and advanced vocational training (Erasmus), initial and continuing vocational training (Leonardo), and adult education (Grundtvig). These sectoral programmes will be complemented by a transversal programme focusing on four cross-cutting issues, namely: support for policy development; language learning; new information and communication technologies; and dissemination and exploitation of results. Finally, the integrated programme will contain a programme, named the Jean Monnet programme, focusing on European integration teaching and research in higher education, and on support for key European institutions and associations in education and training.

The general objective of the integrated programme derives from the Lisbon and Barcelona European Councils and aims to contribute through lifelong learning to the development of the European Union as an advanced knowledge society, with sustainable economic development, more and better jobs and greater social cohesion. It also aims to contribute to the development of education and training systems within the European Union so that they become a world quality reference.

This general objective divides into a sequence of specific objectives, the majority of which apply to the programme as a whole, and some of which are particular to one of its constituent programmes. Finally, each of the sectoral programmes, the transversal programme and the Jean Monnet programme has its own operational objectives. A full list of the specific and operational objectives and their related indicators is annexed to the combined ex-ante evaluation and extended impact assessment for this proposal.

The operational objectives contain a number of quantified outcomes related directly to the functioning of the programme, which are set out in Section 5.2 below, under the action to which they relate.

5.1.2. Measures taken in connection with ex ante evaluation

This programme proposal is built on a series of existing Community measures, some of which have been operational for many years, and which have been the subject of a comprehensive sequence of evaluations,³⁴ as well as a substantial corpus of

³³ Notably Socrates and Leonardo da Vinci (phase 1 of which covered 1995-99, and phase 2, 2000-2006), and their predecessor programmes in the field of education (Erasmus, Lingua) and training (Comett, Petra, Force and Eurotecnet).

³⁴ For the most recent texts see:
http://europa.eu.int/comm/education/programmes/evaluation/evaluation_en.html

experience of administering and implementing the programmes in the Commission (and technical assistance office) and within the Member States and other participating countries (particularly within the National Agencies).

This programme proposal has been the subject of both an ex-ante evaluation and an extended impact assessment, the results of which are reported in a single document incorporating both.³⁵ The exercise is based in particular on:

- A public consultation on the future development of Community programmes in the field of education, training and youth after 2006, which ran from November 2002 to February 2003.³⁶
- Two series of thirty national reports on the implementation of the second phases of Socrates and Leonardo da Vinci in each of the participating countries, submitted to the Commission in autumn 2003.³⁷
- Two interim evaluation reports of the current Socrates and Leonardo da Vinci programmes, the key findings of which are set out in section 5.1.3 below.³⁸
- Assessments undertaken within the Commission of the different options for structuring and administering the new lifelong learning integrated programme during the summer and autumn of 2003, the main results of which are summarised in the extended impact / ex ante evaluation paper.

The key messages resulting from the public consultation process are as follows:

- Great enthusiasm for the programmes. Although there may be difficulties with their operation, the vast majority of respondents underline their commitment to the programmes and the trans-national work they enable.
- A belief that the programmes should contribute both to the development of European citizenship, and to the teaching of languages, and should support the regional dimension more strongly. Many respondents believed that the issues of citizenship, of inter-culturality, of the European dimension represented a need which the programmes were well placed to respond to; several respondents believed that strengthening language learning was an important need at European level.
- A very strong feeling that the programmes are bureaucratic, inflexible, and over-complicated, particularly in regard to the very small amount of most grants. Many respondents regarded this as the worst aspect of the programmes. There is a clear

³⁵ Reference

³⁶ The consultation was based on a working document published by the Commission in November 2002, which set out the main issues concerning the future generation of programmes and the key questions on which comments were requested. It was conducted by means of an online response form available on the Europa website during the consultation period, complemented with the possibility to send written responses directly to the Commission. A detailed report on the responses to this consultation exercise was prepared for the Commission by the Pôle Universitaire Européen de Lorraine and can be consulted online at: <http://europa.eu.int/comm/education/newprogconsult/report.pdf>.

³⁷ Also available at: http://europa.eu.int/comm/education/programmes/evaluation/evaluation_en.html

³⁸ COM(2004)152 (Leonardo da Vinci); COM(2004)153 (Socrates).

message about increased flexibility, about proportionality in the relationship between the size of grants and the application and reporting procedures involved and the financial rules applied to the grant, and about the need for a sense of trust between those awarding the grants and those entrusted with carrying out the work.

- A view that indirect centralised procedures³⁹ were simpler and more user-friendly than those handled directly by the Commission. A significant number of respondents expressed this view. A smaller majority considered that centralised administration was more apt to foster the European dimension of the activity, and represented a more equitable selection process.
- Keep the existing sectoral programmes and actions, but also relate education and training much more closely. This apparent contradiction illustrates the tension between a desire to keep familiar identified programme definitions and the realisation that aims of education and training are not to be dissociated. It is to be noted that this contradiction did not come from different sets of people or organisations, each reflecting one coherent opinion, but were inherent to many individual responses.
- Keep the youth programme entirely separate. This was a unanimous wish, people involved in the informal sector seeing no advantage in losing their "identity", as they thought, by being included within an integrated programme, where formal structures might discourage the enthusiasm of a lot of actors within the voluntary sector.

5.1.3. *Measures taken following ex post evaluation*

The key findings of the interim reports of the Socrates and Leonardo da Vinci programmes are as follows:

- The coverage and focus of the programme actions are generally regarded as valuable and appropriate. In contrast to the first phase of the programmes, there are no actions in the second phase that are felt to be of very limited worth. Indeed, the response of users to the existence and nature of European co-operation support in the field is almost universally positive.
- The administrative and financial procedures have improved since the first phase, but are still experienced as disproportionately burdensome and slow. The greater degree of decentralisation of the second phase of the programmes has been a success in overall terms. However, both in the centralised and indirect centralised actions, the level of financial and administrative detail required of participants in relation to relatively low levels of grant, the near-constant change of these requirements imposed by the Commission, and the complexity and slowness of the contractual and financial procedures, all constitute a barrier to participation in our programmes.
- There is a need for more synergy and coherence between actions and programmes. Despite the efforts made in the design of the second phase to

³⁹ Those handled by the National Agencies – previously referred to as “decentralised”.

introduce more parallelism between Socrates and Leonardo da Vinci, and to provide for joint actions between them and with the Youth programme, the programmes are still viewed by their users as inadequately linked, which militates against the sort of cross-cutting activity between education and training that is likely to become yet more important in the lifelong learning perspective. The current structure is frequently seen as an obstacle to providing the right level of support for policy developments in the fields of education and training.

- The good results achieved under the programmes are not well disseminated. Disseminating the outcomes of actions supported under the programmes, whether these be products or co-operation processes, and spreading good practice is a hard task made more difficult by the need to overcome national cultural and structural barriers. Again, progress has been made in this area compared with the first phase, with the establishment of a team within the administration of Leonardo da Vinci dedicated to dissemination and utilisation of results, and with the inception of specialised dissemination projects within Socrates. But the evaluation clearly demonstrates that these efforts do not go far enough and that there remains substantial potential resulting from the actions supported under the programmes that is not widely known or acted on.
- There are flaws in legislative design of the programmes. The evaluators found a number of flaws in the Socrates and Leonardo da Vinci Decisions. The most important of these was the excessive detail included in the annexes concerning the implementation of the programme actions. These reflected the best attempt of the legislator in 1998/99 to provide in detail for projected needs and requirements up to 2006. However experience has showed the impossibility of predicting accurately in such detail, with the result that the legislative requirements have increasingly stood in the way of adaptations to the programmes to cater for developments in the field of education and training. In one case the requirements were found to be so misconceived as to risk eliminating thousands of participants from Socrates, and necessitated an amendment to the Decision adopted by the Parliament and the Council to remove the problem.

These messages have been reflected in the design of the draft Decision. In particular:

- The design of the programme Decision has been conceived so as to maximise flexibility to adapt to new challenges during the period 2007-13, by formulating actions in as generic a way as possible.
- The introduction of an integrated programme is intended to maximise scope for synergy between the fields it covers.
- A higher proportion of the programme funds will be managed through the indirect centralised procedure, and the management procedures simplified, notably through creation of a single programme committee that will meet in different formations according to the subjects under consideration.
- The need for stronger links with the policy development process and better dissemination arrangements is recognised in the creation of the policy development and dissemination Key Activities in the Transversal Programme.

As far as greater proportionality in financial rules is concerned, the financial and administrative annex to the draft Decision contains a number of interpretations of aspects of the Community Financial Regulation or its Implementing Rules, where these are provided for in that legislation. In order for the Integrated Programme to be in a position to realise its quantified objectives, however, further simplification will be necessary. This may take the form either of amendments to the Financial Regulation or its Implementing Rules directly, or of additional provisions in the annex to this programme Decision which would have the effect of introducing limited amendments to particular provisions of the financial rules, applicable to financial operations under the Integrated Programme only. The Commission is undertaking a parallel exercise on financial simplification, and the necessary amendments will be proposed in the light of the outcome of that exercise.

5.2. Action envisaged and budget intervention arrangements

Methods of management

For the management of this programme, the Commission plans to resort to two forms of externalisation, delegating the management of certain sections of the programme, in accordance with Article 54 of the Financial Regulation, either to national agencies, or to an executive agency. A part of the actions will, however, remain managed in the Commission departments.

Centralised indirect management through national agencies

Recourse to national agencies is required firstly, because of the volume of interventions within the programme, in particular in the mobility actions: the Commission does not have the resources to manage these actions within its services. The very substantial numbers of beneficiaries involved have, in fact, required recourse to such agencies ever since the very first programmes in the field of education and training; this model has slowly been consolidated, and is at present fully recognised by the Financial Regulation.

But there are also qualitative reasons for having recourse to national agencies. These agencies have the advantage of knowing the national context and priorities; they can create a more user-friendly environment for the final beneficiaries; they can provide the appropriate guarantees in a context of strengthened supervision (which includes a precise definition of the respective responsibilities of the Commission and of the national authorities on the issue). In addition, national agencies are often better placed than an institution at central European level to ensure an effective monitoring of the activities supported by the programme, since they are closer to final beneficiaries and know the local context better. They also constitute an effective information relay at national level for the Community programme.

The Commission considers that it is appropriate to decentralise actions where one or more of the following conditions apply:

- It can reasonably be assumed that a rational method of distributing budgetary resources between Member States can be identified that will match the rate of occurrence of the activity across Member States;
- The actions themselves are small-scale or addressed to individuals, so that the full panoply of application and selection at European level is not warranted;

- The actions address needs specific to individual Member States, and should therefore respond to priorities set within that Member State if they are to have an appropriate impact on national policy and practice.

On this basis, the main sections of the programme concerned by this approach are as follows:

- Mobility, partnership and preparatory visit actions within the Comenius, Erasmus, Leonardo and Grundtvig programmes (Article 19(1)(a) and (b), Article 24(1)(a), Article 29(1)(a) and (b), and Article 34(1)(a) and (b));
- Multilateral projects aimed at improving training systems through the transfer of innovation under Article 29(1)(c).

Having recourse to this method of management does not prejudice the visibility of Community action; the agreements made with national agencies require them to indicate the support of the Union for the actions they manage. These agreements also set out requirements as regards non-discrimination in the grant of Community support, as well as the requirements for avoiding conflicts of interest. In accordance with the communication from the Commission to the European Parliament and the Council relating to the Community programme management by national agency networks⁴⁰, national agency agreements will be covered by a Commission Decision adopting provisions setting out the responsibilities of the Commission and the participating countries with regard to national agencies, within the overall context of the general guidelines for implementing the programme.

Article 6.2 of the draft decision shows the criteria that it is proposed to use for the designation of national agencies by the authorities of participating countries.

Centralised indirect management through an executive agency

For other parts of the programme, the Commission plans to delegate to an executive agency. Such an agency is envisaged in the context of the current generation of education and culture programmes (generally to replace the technical assistance offices which have been maintained on a transitional basis); it is proposed to extend the life of this agency, so as also to delegate to it management tasks relating to the 2007-2013 generation of programmes, including the Integrated Lifelong Learning programme

The internal resources of the Commission are insufficient to meet the management needs of all sections of the programme which have to be managed centrally; hence the need under previous programmes to have recourse first to technical assistance offices, then to the executive agency. In addition, it would not be possible to go further with decentralization to national agencies than is currently envisaged; it would amount to delegating to these agencies the management of activities which would not meet the criteria set out above.

Recourse to an executive agency thus constitutes a basis for sound management of centrally managed activities, making optimum use of resources. This approach is based on the idea that the administration should be re-centred on its core activities and priority functions, with the technical implementation of the programmes being carried out by a specialised entity with the necessary resources.

⁴⁰ COM (2001) 648 final of 13.11.2001.

It is proposed that there should only be one executive agency to assist the Commission in the management of all its programmes in the field of education and culture, so as to ensure consistency in treatment and procedure throughout the various programmes, as well as economy. A cost-benefit study carried out before the creation of the agency for the programmes of the current generation concluded that this was an economic approach.

Direct management through Commission departments

Activities managed centrally are not all equally strategic. Some are more sensitive than others (experimental nature, relationship to topical political questions, recipients concerned); it is appropriate that the Commission should retain direct management of a limited number of such projects. This element was taken into account in the distribution between the Commission and the executive agency of the various activities to be managed from Brussels. Managing a certain number of projects within the Commission will also contribute to preserving a suitable level of know-how as regards project management, which will help guarantee the quality of supervision of the executive agency and the national agencies.

Moreover, the management of those parts of the programme entrusted to national agencies will require significant resources at central level (setting the guidelines for national agencies, in accordance with the priorities adopted by the Commission; management of the contractual relations between the Commission and national agencies; follow-up and supervision of management by national agencies). However, it would not be desirable to entrust these tasks to the executive agency, i.e. externalising the monitoring of another externalisation. It has therefore been decided to regard the two externalization options – to an executive agency or to a network of national agencies – as mutually exclusive. Similarly, central exploitation of actions managed by national agencies will be done by the Commission and not by the executive agency.

There will thus be three methods of management within the programme: management by an executive agency; management by national agencies; and direct management by the Commission.

Each action will be managed by the method which is most suited to it, in the respect of the general guidelines on externalisation and while taking care to avoid any overlap with the other two methods. In this way, the coexistence of three methods of management will not create confusion. Nonetheless, where appropriate, procedures and tools common to the three methods of management will be used. In addition, the Commission will consolidate programme management data, whatever the method of management used.

5.2.1. National Agency procedure actions

This section presents sequentially the major National Agency procedure actions of each of the four sectoral programmes. All these actions will be implemented via National Agencies in each Member State, which are responsible for selection of project proposals and for the allocation of Community funds within a contractual framework provided with the Commission.

Comenius

Individual mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
In-service training for teachers	Grants to individuals	1,400	2,176 (1,900)	101,829	221.625
Work-experience for future language teachers	Grants to individuals	4,126	5,616 (4,900)	16,450	92.383
Upper secondary pupil mobility	Grants to individuals	N/A (new)	2,316 (2,000)	6,691	15.498
Preparatory visits	Grants to individuals	1,000	1,361 (1,200)	20,885	28.416
<i>Total individual mobility</i>				<i>145,856</i>	<i>357.922</i>

The action consists of individual mobility grants for teachers and other school education staff, future language teachers and upper secondary pupils. Four different types of mobility are planned:

- 1) Teachers undertaking in-service training abroad. This type of mobility is currently available under Comenius 2.2.c. The duration of the training is from 1 to 4 weeks.
- 2) Future foreign language teachers acquiring work experience in a school abroad. This type of mobility is currently available under Comenius 2.2.b. The duration of the training period is from 3 to 8 months.
- 3) Upper secondary pupils following courses in another language in a school abroad. This new type of mobility responds to the increasing demand from schools to have the opportunity to send individual pupils abroad for longer periods. The duration of the periods abroad will be up to one school year.
- 4) Preparatory visits by school staff for the preparation of Comenius school partnerships. This type of mobility is currently available under Comenius 1. The duration of the visits is max. 1 week.

The grants are intended to support travel, accommodation and subsistence costs. Real costs of travel are covered (economy fare) and grantholders get a daily or monthly amount for accommodation and subsistence costs. For in-service training, course fees are also covered by the grant. The grant levels for mobility types 1, 2 and 4 have been calculated on the basis of the current average level of these grants, taking into account a need for revised grant amounts for accommodation and subsistence.

For the new type of pupil mobility, real costs of travel will be covered (economy fare) and a monthly amount will be granted for accommodation and subsistence.

School partnerships

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Comenius partnerships	Grants to individual participating schools	14,200	16,157 (14,200)	64,266	1,038.374

Target: To involve at least one pupil in twenty in joint educational activities during the period of the programme.

This action consists of activities developed jointly by several schools, including both local project activities in each school and various types of cross border mobility, including class exchanges, study visits and project meetings involving teachers and pupils. The standard duration of a partnership is 3 years. The funding consists of a lump-sum amount for local project activities per school of €4,000, plus a variable amount for cross border mobility. The total grant continues to average €14,200 for a 3-year project.

Erasmus

Student mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Standard student mobility	Grants to individuals	1,050	1,755 (1,542)	1,721,262	3,021.161
Special student mobility	Grants to individuals	N/A (new)	11,404 (10,000)	77,834	887.647
Student placements in enterprises	Grants to individuals	2,200	3,024 (2,649)	210,318	635.977
<i>Total individual student mobility</i>				<i>2,009,414</i>	<i>4,544.784</i>
Intensive programmes	Grants to institutions	21,000	28,331 (25,002)	1,610	45.613

Target: To contribute to the achievement by 2011 of at least 3 million individual participants in student mobility under Erasmus and its predecessor programmes

The action consists of mobility of students and trainees for studies or training abroad in higher education institutions, as well as placements in enterprises, training centres or other organisations. Three different types of mobility are planned:

a) Standard mobility: this is the classical type of mobility which has existed since the programme's inception. The main conditions are: study periods of 3 to 12 months, full

recognition of studies and reintegration into the home university, waiver of tuition fees at the host institution, institutional agreements between sending and receiving institution.

b) Special mobility: this type of mobility is intended inter alia for students enrolled in Joint European Masters programmes. Conditions will be more flexible and individual grants amounts will be higher than in standard mobility.

c) Placements of students in undertakings: this type of mobility will be similar to placements under the current Leonardo programme. The placement duration will be up to 12 months.

The grants are intended to help support travel, accommodation and subsistence costs. Because of the increase in demand has been consistently outstripping the availability of resources, the standard student grant has remained at an average of around €150 per month since 1993. In real terms this represents a 25% cut in its value, and acts as an ever larger obstacle to participation of less-privileged students in the programme. The proposal is therefore to increase the average standard student grant to €250 per month by the end of the new programme.

The placement grant represents an average of some €500 per month for subsistence costs. It is higher than the standard mobility grant mainly because students on placements in enterprises do not normally have access to subsidised accommodation or services, and so have higher living costs. The new unit cost also provides for an increase in placement duration, in parallel with the increased duration envisaged for Leonardo placements (see below).

Intensive programmes are short-term mobility projects organised on a multilateral basis (eg 'summer schools'), based around a single host university. Courses must be taught by teachers and attended by students from at least 3 different countries. These courses therefore combine student and teacher mobility. The grant is a contribution towards the travel and subsistence costs of participating students and teachers and the organisation costs. The unit cost takes account of the need for revised amounts for accommodation and subsistence.

Teacher mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Short term teacher mobility	Grants to individuals	600	1,028 (900)	279,513	287.397
Long term teacher mobility	Grants to individuals	N/A (new)	11,427 (10,000)	3,384	38.670
Mobility to undertakings	Grants to individuals	1,200	1,535 (1,348)	28,493	43.737
<i>Total teacher mobility</i>				303,390	359.804

This action consists of mobility of teaching staff in higher education institutions in order to teach or train in a partner institution abroad. Three types of mobility are planned:

a) Short term mobility for teaching: teaching periods of 1 to 6 weeks, similar to the current Erasmus TS mobility;

b) New long term mobility for teaching: teaching periods of minimum 1 semester and maximum 1 year - “Erasmus Sabbaticals”. These are full teaching and pedagogic programmes and combined with research ; preference will be given to teaching assignments which are part of integrated programmes leading to joint degrees but other types of teaching assignments will also be possible.

c) Mobility in co-operation with undertakings. This involves teaching staff of higher education institutions going for teaching assignments or periods of practical training in enterprises or training institutions for periods of 1 to 6 weeks.

The grants are intended to help support travel and subsistence costs. The experience with short-term mobility shows that too much financial effort is required from the sending institution to supplement the very low Erasmus grants, and that this is a serious obstacle to participation, so a substantial increase is proposed. The grant for long-term mobility has been calculated on the basis of an allowance of €1,200 per month.

Other staff mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Other staff mobility	Grants to individuals	1,200	1,583 (1,400)	36,440	57.674

This action consists of mobility of other (non-teaching) staff in higher education institutions and staff of enterprises for purposes of training or teaching. Two broad types of mobility are planned : a) mobility of administrative or other non-teaching staff of higher education institutions for purposes of following practical training either in an enterprise or in another higher education institution ; b) mobility of staff of enterprises for purposes of transfer of knowledge or research results or for teaching. This includes in particular human resources managers, training planners and managers, trainers, occupational guidance specialists, managers, etc.

This action is a continuation and extension of the current “exchanges” action under the Leonardo da Vinci programme. The mobility periods will last between 1 and 6 weeks. The grants are intended to help support travel and subsistence costs. The average grant has been modestly increased to allow for revised accommodation and subsistence costs.

Organisation of mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Organisation of mobility	Grants to institutions	9,300	29,988 (26,279)	17,500	524.795
Intensive language courses	Grants to institutions	6,000	8,119 (7,115)	2,555	20.745

The “Organisation of mobility” action consists of grants to the higher education institution or enterprises sending and/or receiving mobile students and teachers, to support the cost of

making the necessary provisions for high-quality mobility. These include: language courses, academic and organisational arrangements with partner institutions, including credit recognition and transfer arrangements, practical support for incoming students, etc. The grants will be modulated in proportion to the volume of mobility handled by the higher education institution or enterprise. The increase in the average unit cost reflects the additional workload for universities generated by the substantial increase in Erasmus student and teacher numbers.

Erasmus intensive language courses (EILC) are tailor-made for Erasmus students at the host country. The emphasis is on diversification of the offer of language training, with effort targeted on the less widely used languages. The purpose is to prepare the incoming students in the language of the host country. The grants to institutions are managed via the National Agencies and cover part of the organisation costs incurred by the institution. The students attending the course receive an extra month's grant. A moderate increase in unit cost is planned to reflect revised accommodation and subsistence costs.

Leonardo da Vinci

Trainee placements

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Trainee placements	Grants to individuals	1,950	3,644 (3,186)	721,772	2,630.123

Target: To increase placements in enterprises to at least 150,000 per year by the end of the programme

This action consists of placements of persons in vocational education and training (VET) in business sector or vocational training institutions abroad, and is funded through individual grants disbursed via mobility projects. The target groups of this action are: persons in initial vocational training, who undertake short placements in the framework of a training programme, and young workers (i.e. people who have completed their training or studies), who undertake longer-term placements in businesses. The purpose is to give the opportunity to people who enter the labour market to undertake an in-service training in another European country, thus improving their employability through experience of different work methodologies and approaches. The placements last between 3 and 52 weeks; the average duration is presently around 6 weeks for persons in IVT (average unit cost €1,250) and around 4 months for young workers (average unit cost €2,950) .

The grants are intended to help support travel, insurance (linked to the work-place such as civil liability, or accident), accommodation and subsistence costs. They also include the costs for pedagogical, linguistic and cultural preparation as well as for the management of the projects by the promoter. There is a demand for longer placements and for a broader opening of the programme to young workers. The intention is to increase the duration of the stays abroad by two months for both target groups, i.e. to 4 months in average for persons in IVT and to 6 months in average for young workers. It is anticipated that the share of total mobility represented by young workers will increase steadily during the new programme, thus raising the average unit cost too. These factors explain the increase of the average unit cost in relation to 2004.

As reinforcing the quality of Leonardo mobility remains one of the main objectives of the programme, it is also intended to take some further action to tackle some present weaknesses, such as for example allowing preparatory visits for project partners if needed, offering help in partner search in order to find partners of good quality abroad, some monetary compensation for the necessary tutoring and mentoring, especially for SMEs receiving young trainees on Leonardo placements.

Trainer mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Mobility of trainers	Grants to individuals	1,200	1,584 (1,400)	132,000	209.057

This action consists of mobility of teaching staff in VET or of persons responsible for VET (including language training). It is organised in cooperation between training institutions and businesses with the objective of transfer of competencies and innovative methods and practices, sharing of knowledge and experience in different countries and organisational contexts. It applies to teaching and administrative staff responsible for human resources or vocational training planning, vocational guidance specialists (eg within learning providers or the business sector), and language trainers. Mobility lasts for between 1 and 6 weeks; the average duration is 2 weeks

The grants are intended to help support travel, accommodation and subsistence costs. Some 5-10% of the grant is available to support costs for preparation (if needed) and management costs. The unit cost is calculated on the basis of a daily subsistence allowance of 100 € per person plus the travel costs for an average 2-week stay, reflecting slightly increased accommodation and subsistence costs.

Projects for the development and transfer of innovation

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Transfer of innovation projects	Grants to institutions coordinating projects	320,000 (procedure B pilot projects)	281,893 (250,000)	2,500	704.733

These transnational cooperation projects aim to improve the quality of training systems through the development and transfer of innovation and good practice from elsewhere in Europe. They will involve learning providers, associations/institutions involved in VET, social partners, chambers of commerce, trade organisations, bodies providing guidance and counselling, research centres, NGOs, etc. Minimum participation will be 3 partners from different countries. Compared to the pilot projects currently funded under Leonardo da Vinci, the new type of project will have a smaller size. Following final selection decision by the Commission, grants will be awarded by National Agencies to the coordinating institution for the project, who will be responsible for distributing funds to the partners in accordance with an approved workplan and budget. The normal duration of these projects is 2-3 years. Grants

will cover the costs of development and adaptation of products, and they will include travel and meeting costs for the partners.

Grundtvig

Individual mobility

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Adult education staff mobility	Grants to individuals	1,000	2,281 (2,000)	20,540	46.858
Adult learner mobility	Grants to individuals	New	1,397 (1,200)	58,500	81.734
European Assistants	Grants to individuals	New	5,771 (5,000)	5,850	33.759
<i>Total Grundtvig mobility</i>				<i>84,890</i>	<i>162.351</i>

Target: To support the mobility of at least 25,000 individuals involved in adult education per year by 2013

Adult education staff mobility consists of grants to enable individual adult education staff of any category (1) to attend formal or non-formal, initial or further training activities, or (2) to carry out teaching or study visits to other European countries. Mobility periods can last up to one year, but the average duration is expected to be just over two weeks. The action is based on the current mobility scheme in Grundtvig. The increase in unit cost reflects the introduction of longer duration mobility and the reinforcement of language preparation where appropriate; it also includes provision for course fees, where payable.

Adult learner mobility is a new action consisting of grants to enable adult learners (singly or in groups) to visit another European country for various types of formal or non-formal adult education activities, including notably (1) European Study Circles (residential seminars bringing together adults as learners and informal teachers from several European countries); (2) European Adult Volunteer Scheme (opportunities for adults and in particular senior citizens to bring their experience to bear in contributing as learning facilitators to the further development of civil society in other European countries). The minimum duration is 1 week ; maximum 1 month. The unit cost assumes travel costs of €350 and subsistence costs for 9 days.

Grundtvig European Assistantships is a new action consisting of grants to enable young adult educators to undertake an assistantship in a formal or non-formal adult education organisation in another European country for the dual purpose of (1) developing the host institution's European dimension through assisting in the teaching of courses on languages/area studies, and (2) contributing to the assistant's professional development. They will cover young people having undergone or currently completing training and intending to have a professional involvement in adult education. The minimum duration is 3 months ; maximum 1 year. The unit cost is based on the assumption of travel costs of €300 plus a monthly grant of €700 for an average stay of 6.7 months.

Partnerships

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Grundtvig partnerships	Grants to individual participating organisations	8,000	11,351 (10,000)	19,214	218.101

Grundtvig partnerships are designed to encourage organisations involved in adult education, particularly at local level, to collaborate with partners in other European countries on (usually small-scale) projects addressing topics of mutual interest, thereby strengthening the European dimension of their work. Activities include joint meetings, seminars and fieldwork, exchanges of staff and learners, joint cultural events and exhibitions, and collaboration via ICT. They cover all types of organisations involved in providing or facilitating formal or non-formal learning opportunities for adults. Projects may last between 1 and 3 years, the average being 2.5 years. The grant is composed of a lump sum for basic activities plus a variable amount for visits, European courses, and exchanges of staff and learners within the partnership, depending on its specific profile of activities. The increase in unit cost reflects an increased number of adult educators being exchanged and the introduction of courses on Europe as an additional activity from 2009.

Transversal programme

Indirect centralised dissemination projects

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Dissemination projects	Grants to coordinating organisations	N/A (new)	112,504 (98,661)	350	39.376

These projects will focus on the transfer of products, results and good practice achieved under the Integrated Programme or its predecessors from one country or group of countries to another. Because the essence of the activity is the adaptation of existing products, results etc to function in a particular national context, such projects should most appropriately be managed through National Agencies rather than centrally. Projects normally will last 2-3 years. Grants will be distributed via the organisation coordinating the project and are expected to average EUR 10,000 per year per participant.

5.2.2. Commission procedure actions

This section focuses on the actions of the programme managed through the Commission procedure, which are characterised by their strong multilateral dimension and are generally larger-scale than the National Agency procedure actions, though far smaller in overall volume, representing some 18% of programme expenditure. Such actions will be administered by the Commission, which may delegate some management functions to the Executive Agency established for the purpose.

This section presents Commission procedure actions grouped by type, rather than organised by programme, in interests of legibility and because the structures and cost bases of each type of action are relatively homogeneous across all the programmes.

Multilateral projects

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Erasmus Curriculum Development & HEI/enterprise projects	Project grant		150.728 (132.280)	1,400	211.019
Comenius, Grundtvig, Policy, Language projects	Project grant		323,822 (286,213)	1,113	360.414
Policy, Language and innovation projects	Project grant		962,782 (854,542)	245	235.882
<i>Total projects</i>				2,758	807.315

(a) Smaller-scale Erasmus projects. These are

(i) Curriculum Development projects, based on the identical action in the existing Erasmus programme, where universities work together to produce either an entire new course or a module for incorporation in existing courses. Such projects will typically involve 5 to 10 higher education institutions and will last 2 or 3 years.

(ii) University/enterprise projects. These new projects are designed to fostering co-operation between higher education institutions and enterprises.

(iii) Multilateral projects aimed at innovation and experimentation in the other areas mentioned in the specific and operational objectives of the programme and the annual call for proposals. They will involve at least 3 higher education institutions, with a normal duration of 2 years.

(b) Medium-sized projects within Comenius, Leonardo and Grundtvig. These cover, for instance, joint projects between 4 or 5 institutions to update materials, methods or training used in the field of school or adult education; or projects bringing specialist language teaching institutions together to develop new language teaching or training materials. Such projects will typically involve between 5 and 10 partners and will last between 2 and 3 years.

(c) A smaller number of large projects, designed to promote innovation and experimental approaches in the different areas of the programme, including in the field of policy development at European level. These would include projects aimed at the creation, experimentation and testing of new tools and approaches with a high impact in the fields of vocational education and training or adult education; projects focusing on the creation and provision of online language courses, particularly in less widely used and less taught languages; etc. These projects will also last 2, 3 or more years, and will typically involve a significantly larger number of partners – some 25-30 on average.

Networks

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
“Standard” networks	Network grant		331,824 (294,047)	917	304.283
Erasmus Thematic Networks	Network grant	450,000	1,242,261 (1,090,221)	98	121.742
<i>Total networks</i>				<i>1,015</i>	<i>426.025</i>

This activity consists of Community support for European networks of organisations active in different sectors of education and training. The aim of such networks, which usually include members from every Member State, is to facilitate the exchange of practices among specialists and to foster reflection at European level on some key transversal issues in the field of education and training.

(a) “Standard” networks are found in Comenius, Leonardo, Grundtvig and in the transversal programmes. These large-scale networks, each in a given thematic area of importance, are designed to act as a forum for ongoing and needs analysis, to promote interaction between projects and partnerships, and to disseminate project outputs and good practice across Europe. As a general rule, all participating countries are represented in each network by the end of the work programme, but Comenius and Grundtvig networks can be smaller. This action also covers the Eurydice network, for the analysis of data relating to education in Europe, and the National Academic Recognition Centres (NARICs) which facilitate the recognition of higher education qualifications between countries.

(b) Erasmus “Thematic Networks”. These are very large-scale actions acting as think-tanks for opinion leaders from academia and society, representing a discipline or cross-disciplinary field of teaching and learning. They involve universities, other higher education institutions, research bodies, professional associations, employers, trade unions, international organisations, NGOs, independent experts and public authorities (including links with EU policies in the field concerned, like human rights, consumer protection, environment, etc.). Each Thematic Network project lasts three years and it involves institutions from all participating countries ; the average number of partners is 60. The increase in unit cost provides for an expansion of the number of partners and activities of thematic networks in response in particular to the Bologna process.

Observation, statistics, indicators

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Observation, statistics, etc	Grants and tenders		278,028 (246,684)	700	194.620

This activity comprises:

- (a) the collection and analysis of statistics and indicators in key policy areas, notably in the context of the Objectives Process following up the Lisbon goals, the operation of a languages indicator to measure progress towards the Barcelona objective of mother tongue + two languages, etc. The unit will vary according to the activity concerned, but may include market tenders for the collection and analysis of data, as well as grants for projects in the field.
- (b) support for studies in the field of education and training, focusing on areas of policy importance for the European Union. It builds on the existing studies actions of Socrates and Leonardo da Vinci.

Accompanying Measures

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Standard Accompanying Measures	Project grant		98,322 (86,323)	637	62.631
Other supporting activities	Project grant and tenders		154,369 (136,966)	994	153.443
<i>Total Accompanying Measures</i>				<i>1,631</i>	<i>216.074</i>

Standard Accompanying Measures consist of projects that are otherwise not eligible under the main actions of the programme, such as the organisation of conferences or seminars, the establishment of new European associations etc. The action carries forward the existing Accompanying Measures actions of the Socrates and Leonardo da Vinci programmes.

In addition, this heading covers support for Community initiatives such as Europass and Euroguidance and the maintenance of the Ploteus database, which are not covered elsewhere within the Integrated Programme, and a series of initiatives related to language learning, including the allocation of European Language Prizes, awareness-raising events organised jointly with national media, the operation of a European language indicator to measure progress towards the Barcelona objective, and an annual language conference.

Jean Monnet Programme

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
Jean Monnet Action	Project grant		39,813 (35,325)	2,051	81.656
Named European institutions	Operating grant	2,285,000	4,760,827 (4,213,120)	28	133.303
Other European institutions and associations	Operating grant		665,242 (590,253)	84	55.880
<i>Total Jean Monnet</i>				<i>2,163</i>	<i>270.840</i>

The Jean Monnet programme consists of three actions:

(a) The “Jean Monnet Action” itself, which supports networks and projects at university level to promote the teaching of, research into and reflection on European integration within higher education. In contrast to the remainder of the Integrated Programme, the Jean Monnet Action has worldwide coverage. The sub-actions include support for conferences and dialogue, for the establishment of Jean Monnet chairs, Jean Monnet Centres of Excellence and other teaching activities, for research networks, for national associations of university lecturers and researchers involved in European integration studies, and for networks of young researchers in the field.

(b) Community support for four European institutions in education and training: the College of Europe – Bruges and Natolin campuses; the European University Institute, Florence; the Academy of European Law, Trier; the European Institute of Public Administration, Maastricht. The increase in unit cost reflects the larger role anticipated for these institutions in the new programme period, and the establishment of a new graduate college at Florence.

(c) Community support for other European institutions and associations in education and training. This action will cover the award of some twelve operating grants per year to associations and institutions in the field, selected following an open call for proposals.

5.2.3. Programme-related operational activities

Cash prices (2004 prices in brackets)

Action	Unit	Unit cost 2004 (€)	Unit cost new programme (€)	Volume of realisations	Total cost (€mio)
National Agencies	Operating grant	245,720	822.343 (723,810)	525	431.730
Information & publications	Grants	New	19,447	1,750	34.033
Evaluation	Tenders	330,000	486.964 (428,571)	28	13.635
<i>Total operational</i>					<i>479.399</i>

This activity consists of essential programme-related operational activities, notably:

- 1) The allocation of operating grants to the National Agencies designated by the Member States to handle the indirect centralised actions of the new programme under the “National Agency procedure”. As set out in the draft Decision, this contribution may cover up to 50% of eligible costs of these agencies. The profile includes a rising unit cost across the seven-year period of the programme, reflecting the very substantial increase in the volume of activity with which the agencies will deal (in excess of 300% by 2013). The Commission assumes that the bulk of the increase in workload for the National Agencies will occur in Comenius, Leonardo da Vinci and Grundtvig, where an increase in volume will tend to result in a corresponding increase in the number of grant agreements. In the case of Erasmus, the volume-related increase in workload is likely to be more marginal since the majority of universities already participate in the programme (but the transfer of advanced vocational placements from Leonardo to Erasmus will represent a new area of activity for the agencies concerned).
- 2) Support for information and publications relating to the products and outcomes of the programme. This is complementary to the dissemination key action of the transversal programme, and will address the issue of lack of information about programme achievements and opportunities highlighted in the interim evaluations of Socrates and Leonardo da Vinci.
- 3) Funding for external evaluations of the Integrated Programme, which are an essential to fulfil the Commission’s monitoring and evaluation obligations as set out in the draft Decision. The increase in unit cost reflects the larger scale of the evaluation task for the proposed new programme, given the planned increase in its range of volume of activity.

5.3. Methods of implementation

Mobility, partnership and some project actions (82% of the programme budget) will be implemented by the Commission and National Agencies in the participating countries using the indirect centralised management model set out in the Financial Regulation.

The remaining 18% will be implemented centrally, either directly by the Commission and/or via an Executive Agency established for the purpose.

6. FINANCIAL IMPACT

6.1. Total financial impact on Part B - (over the entire programming period)

6.1.1. Financial intervention

Commitments (cash prices)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Comenius	142.357	159.506	182.706	221.048	269.569	308.225	328.633	1,612.044
Erasmus	500.113	595.701	693.686	795.151	940.487	1,070.948	1,333.659	5,929.746
Leonardo	320.485	343.131	414.030	488.754	589.276	726.429	767.249	3,649.355
Grundtvig	48.285	50.658	67.459	83.449	98.557	114.237	130.504	593.149
Transversal	101.644	115.938	123.187	124.889	122.335	120.611	122.135	830.739
Jean Monnet	34.116	35.608	37.972	38.732	40.652	41.465	42.295	270.840
Operational	41.387	53.580	61.829	69.259	76.962	84.359	92.022	479.399
Total	1,188.387	1,354.122	1,580.870	1,821.283	2,137.838	2,466.274	2,816.497	13,365.271

6.1.2. *Technical and administrative assistance, support expenditure and IT expenditure (commitment appropriations)*

Commitments (cash prices)								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
1) Technical and administrative assistance								
a) Executive Agency	19.286	22.519	25.613	26.126	26.648	27.183	27.727	175.101
b) Other TAA:	0	0	0	0	0	0	0	0
- intra muros:								
- extra muros:								
Symmetry	1.248	1.273	1.299	1.325	1.351	1.378	1.406	9.282
Audits	0.787	0.802	0.818	0.835	0.851	0.868	0.886	5.847
Other informatics assistance	1.561	1.592	1.624	1.656	1.689	1.723	1.757	11.602
Experts – project evaluations	1.248	1.380	1.548	1.579	1.610	1.643	1.675	10.683
Subtotal 1	24.130	27.566	30.901	31.521	32.150	32.795	33.452	212.515
2) Support expenditure								
a) Studies	0.520	0.637	0.758	0.828	0.845	0.862	0.879	5.328
b) Meetings of experts	1.040	1.061	1.082	1.104	1.126	1.149	1.172	7.735
c) Information and publications	5.202	3.184	3.247	3.312	3.378	3.446	3.515	25.285
d) Other	0.520	0.531	0.541	0.552	0.563	0.574	0.586	3.867
Subtotal 2	7.283	5.412	5.629	5.796	5.912	6.031	6.151	42.214
TOTAL	31.413	32.978	36.530	37.317	38.062	38.826	39.603	254.729

These costs include the programme contribution to the operating costs of the proposed Education and Culture Executive Agency, in particular the personnel costs relating to this programme. These personnel costs correspond to 140 staff (secondments and temporary agents, and contractual staff) in 2007, and 186 staff in 2013. The increase in human resources across this period reflects the increase in the volume of activity to be managed by the Agency, corresponding to the planned increase in the volume of operational credits to be managed in the centralised (Commission procedure) actions of 200% by the end of the programme compared with 2006.

6.2. Calculation of costs by measure envisaged in Part B (over the entire programming period)

Commitments (cash prices)

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (total for years 2007-2013)	Average unit cost	Total cost (total for years 2007-2013)
Comenius				
In-service training for teachers	Individual mobility	101,829	2,176	221.625
Work-experience for future language teachers	Individual mobility	16,450	5,616	92.383
Upper secondary school pupil mobility	Individual mobility	6,691	2,316	15.498
Preparatory visits	Individual mobility	20,885	1,361	28.416
Partnerships	Project + mobility	64,266	16,157	1,038.374
Projects	Project	420	322,853	135.598
Networks	Project	126	538,088	67.799
Accompanying measures	Project	126	98,021	12.351
Total Comenius				1,612.044
Erasmus				
Intensive programmes	Project + mobility	1,610	28,331	45.613
Intensive language courses	Project + mobility	2,555	8,119	20.745
Standard student mobility	Individual mobility	1,721,262	1,750	3,021.161
Special student mobility	Individual mobility	77,834	11,372	887.647
Student placements	Individual mobility	210,318	3,015	635.977
Short-term teacher mobility	Individual mobility	279,513	1,025	287.397
Long-term teacher mobility	Individual mobility	3,384	11,394	38.670
Teacher mobility to undertakings	Individual mobility	28,493	1,531	43.737
Other staff mobility	Individual mobility	36,440	1,579	57.674
Organisation of mobility	Grant to organisers	17,500	29,988	524.795
Multilateral projects	Project	1,400	150,728	211.019
Thematic networks	Project	98	1,242,261	121.742
Accompanying measures	Project	224	149,871	33.571
Total Erasmus				5,929.746
Leonardo da Vinci				
Trainee placements	Individual mobility	721,772	3,644	2,630.123
Trainer mobility	Individual mobility	132,000	1,584	209.057
Innovation transfer projects	Project	2,500	281,893	704.733

Networks	Project	175	567,717	99.351
Accompanying measures	Project	105	58,007	6.091
Total Leonardo				3,649.355
<u>Grundtvig</u>				
European Assistantships	Individual mobility	5,850	5,771	33.759
Adult learner mobility	Individual mobility	58,500	1,397	81.734
Staff training mobility	Individual mobility	20,540	2,281	46.858
Learning partnerships	Project + mobility	11,351	19,214	218.101
Cooperation projects	Project	560	281,797	157.806
Innovation projects	Project	21	643,022	13.503
Networks	Project	56	549,435	30.768
Accompanying measures	Project	182	58,343	10.618
Total Grundtvig				593.149
<u>Transversal programme: KA1</u>				
ARION study visits	Individual mobility	17,578	1,352	23.774
Cedefop study visits	Individual mobility	17,578	1,352	23.774
Experimental projects	Project	49	416,210	20.394
Innovation projects	Project	21	1,109,892	23.308
Standing conferences	Project	35	665,935	23.308
Eurydice	Project	217	196,916	42.731
NARICS	Project	210	25,547	5.365
Statistics and indicators	Project	133	657,173	87.404
Studies and comparative research	Project	189	443,957	83.908
Accompanying Measures	Project	350	49,945	17.481
Databases	Project	21	138,737	2.913
Euroguidance	Project	210	92,491	19.423
Europass	Project	196	158,556	31.077
Total Key Activity 1				404.859
<u>Transversal programme: KA2</u>				
New language materials	Project	42	554,946	23.308
Online courses	Project	14	2,219,784	31.077
Training tools for language teachers	Project	42	554,946	23.308
Web portal	Project	7	416,210	2.913
Networks	Project	21	416,210	8.740
Awareness raising	Project	28	1,664,838	46.615
Competence tests	Project	7	2,497,257	17.481
Conferences	Project	7	416,210	2.913
European language label	Project	175	88,791	15.538
Total Key Activity 2				171.895
<u>Transversal programme: KA3</u>				
Multilateral projects	Project	140	840,101	117.614
Networks	Project	70	332,968	23.308
ICT development monitoring	Project	28	554,946	15.538
Total Key Activity 3				156.460
<u>Transversal programme: KA4</u>				
National projects	Project	350	112,504	39.376

Multilateral projects	Project	49	1,028,151	50.379
Studies	Project	350	22,198	7.769
Total Key Activity 4				97.525
Total Transversal programme				830.739
Jean Monnet programme: Jean Monnet Action				
Conferences and dialogue	Project	231	61,304	14.161
National Associations	Project	70	22,487	1.574
Research	Project	70	168,653	11.806
Teaching	Project	980	36,742	36.007
Young researchers	Project	700	22,487	15.741
Total Jean Monnet Action				79.289
Jean Monnet programme: Named institutions				
4 institutions	Operating grant	28	4,760,827	133.303
Jean Monnet programme: Other institutions and associations				
Institutions	Operating grant	35	1,124,352	39.352
Associations	Operating grant	49	337,306	16.528
Total other institutions and associations				55.880
Total Jean Monnet programme				270.840
Programme-related operational				479.399
TOTAL COST				13,365.271

The subtotals and overall total do not always sum because of rounding

7. IMPACT ON STAFF AND ADMINISTRATIVE EXPENDITURE

7.1. Impact on human resources

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources		Total	Description of tasks deriving from the action
		Number of permanent posts 2007 (2013)	Number of temporary posts 2007(2013)		
Officials or temporary staff	A	85.2 (97.6)	0	85.2 (97.6)	<i>Programme implementation</i>
	B	35.7 (40.0)	0	35.7 (40.0)	
	C	62.8 (70.4)	0	62.8 (70.4)	
Other human resources DNE/AUX			AUX A 2.2 (2.6) AUX B 17.6(20.8) AUX C 9.9 (11.7) DNE 17.6(20.8)	2.2 (2.6) 17.6 (20.8) 9.9 (11.7) 17.6 (20.8)	<i>Programme implementation</i>
Total		183.7 (208.0)	47.3 (55.9)	231.0 (263.9)	

7.2. Overall financial impact of human resources – 2004 prices

Type of human resources	Amount (€ million) 2007(2013)	Method of calculation
Officials	19.840 (22.464)	€ 108,000 * 183.7 (208.0) officials
Temporary staff		N/A
Other human resources (specify budget line)	0.238 (0.281) 1.901 (2.246) 1.069 (1.264) 0.792 (0.936)	A € 108,000 * 2.2 (2.6) staff B € 108,000 * 17.6 (20.8)staff C € 108,000 * 9.9 (11.7) staff DNE € 45,000 * 17.6 (20.8) staff
Total	23.836 (27.191)	

The amounts are total expenditure for twelve months.

7.3. Other administrative expenditure deriving from the action – 2004 prices

Budget line (number and heading)	Amount € million 2007(2013)	Method of calculation
Overall allocation (Title A7)		
A0701 – Missions	1.000 (1.000)	1,230 missions of up to 2 days at €650 + 200 missions of 1 week at €1,000
A07030 – Meetings	1.000 (2.000)	€1,160 per participant (€860 travel + €150 per diem * 2 days) = 860 participants
A07031 – Compulsory committees ¹	1.000 (1.000)	€860 per participant = 1,160 participants
A07032 – Non-compulsory committees	0	
A07040 – Conferences	0.500 (0.500)	
A0705 – Studies and consultations	0	
Other expenditure (specify)	0	
Information systems (A-5001/A-4300)		
Other expenditure - Part A (specify)		
Total	3.500 (4.500)	

The amounts are total expenditure for twelve months.

¹ Mixed advisory/management committee (Council Decision 199/468/EC Articles 3 and 4)

I.	Annual total (7.2 + 7.3)	€ 30.758 (average)
II.	Duration of action	7 years
III.	Total cost of action (I x II)	€ 215.303

The planned staff resources amount to an increase of 30% compared with 2006, when steady-state is reached in 2009, compared with an increase in operational credits to be managed through the centralised (Commission) procedure of 200% by the end of the programme. The

increase in staff resources also reflects the increased financial monitoring and verification demands resulting from the significant increase in resources managed through the National Agencies (in excess of 300% by the end of the programme).

The requirements for human and administrative resource expenditure will be met within the budget allocated to the Directorate General responsible within the context of the annual allocation procedure. The allocation of posts will depend in part on the internal organisation of the next Commission and in part on the result of a possible reallocation of posts between Commission services following the new financial perspectives.

8. FOLLOW-UP AND EVALUATION

8.1. Follow-up arrangements

The Commission has developed indicators for each specific and operational objective of the programme. These are set out in the annex to the extended impact assessment document.

Data collection will be assured through the National Agencies for the indirect centralised actions, and the necessary provisions shall be included in the grant agreements between the Commission and the National Agencies, and for the centralised actions directly by the Commission and by the Executive Agency.

For the purpose of data collection by all parties, a dedicated software application will be produced (based on the existing Symmetry system) and implemented concurrently with the start of the new programme.

8.2. Arrangements and schedule for the planned evaluation

An interim evaluation report on the results achieved and on the qualitative and quantitative aspects of implementation is scheduled for March 2011, based on reports from the participating countries. A final evaluation report will be produced by March 2016, likewise based on national reports.

9. ANTI-FRAUD MEASURES

The current proposal has been subject to the new pre-examination procedure with OLAF. It provides in particular that decisions of the Commission, agreements with the National Agencies and the resulting agreements and contracts should provide for monitoring and financial control by the Commission (or any authorised representative), including OLAF, and for audits by the Court of Auditors, which may be undertaken in situ as necessary. These controls may be undertaken in relation to the National Agencies and as appropriate in relation to beneficiaries of grants.